יַבָּדַר 1260

יכי מאילו צ' וכי we look upon it as if the ashes of Isaac were heaped upon the altar. Sabb. 127^a מבורם בי די fruits piled for storage. B. Bath. 69^a אבנים צ' לגדר stones piled up (but not yet arranged and assorted) to build a fence with, contrad. to סרורות (cmp. Tosef. ib. III, 6, quot. s. v. סרור).

צבר

Nif. בְּבֶּר to be piled, stored. Y. B. Bath. l. c. פירות ליְבֶּבֶר fruits fit for storage (not only temporarily deposited).

Hof. היי לפברו to be brought together, collected. Snh. 38a נברו היי לפרו היי לפרו the dust of which Adam was made, was collected from all parts of the world; ib.b; Ab. d'R. N. ch. I.

בְּבֶּלְ, בְּבֵלְי, ch. same. Targ. Ruth II, 7; 8; 15, sq. (h. text בַּבְּלָ). Targ. Ez. IV, 2 (h. text בַּבָּשׁ); a. fr.

ת (preced.) heap, pile. Ruth R. end, v. בָּבֶר Y. Sabb. IV, פּבָר מורות טל (טורות אי ישל פורות יש Ohol. III, 7 Var., v. מַּנָאר. איַרבּוּר Pl., v. יצִיבּוּר.

לב to join; to attend. Ber. 6^b; Sabb. 30^b כל העולם לוה לא לא ביבות לכות אלא לא ביבות לכות אלא ליבות לכות אלא ביבות לכות אלא ביבות לכות אלא ביבות לכות אלא ביבות לכות (de subservient) to him (the God-fearing man), [perh. fr. בְּבַּה, cmp. בְּבַּה, בַבוּתִין, בְּבַּהְיִם בּיִּר, בְּבַּה, בַּבְּה, בַבְּה, בַּבְּה, בַּבְה, בַּבְּה, בַּבְּה, בַּבְּה, בַּבְּה, בַּבְּה, בַּבְּה, בּבְּה, בַּבְּה, בּבְּה, בּבּבּה, בּבּבּה, בּבּבּה, בּבּה, בּבּבּה, בּבּה, בּבּבּה, בּבּבה, בּבּבּה, בּבּבה, בּבּבּה, בּבּבּה, בּבּבּה, ב

Ithpe. אַרצִּטְבֶּח to be attached. B. Bath. 80° Ar., v. צוַוֹת.

בצ' m. (b. h.; preced.) couple, pair, set. Tosef. Ab. Zar. III (IV), 8 בצ' הראשון of the first pair (of T'fillin); Erub. 97°; a. e.—Pl. אַבְּרִים. Ib. X, 1 'בּ וְעָרֵא if he found the T'fillin arranged in sets; expl. ib. 97°, v. אַדָּוֹי I. Men. X, 9 (71°) בּנִירוֹן צ' (Talm. ed. בּנִירִי ע, v. Rabb. D. S. a. l. note 3; Ms. M.: בנגין, corr. acc.) he puts the sheaves down in sets (without tying them). Tosef. Ab. Zar. l. c.

שקלים אַ בּרַבְּאָא, בְצִיבְבְּאָא I c.ch. 1) same. Gitt. היל שקלים של we get a pair of tongs and take the serpent away

... and save the cask. Pes. 54° ... צַבַּתְּנָא בצ' מחעברא צ' עברה Ms. M. (ed. 'צ' בצ' מחעביר וכ') our tongs are made with the help of tongs: who made the first tongs? Therefore the first tongs must have been a natural object; Tosef. Erub. XI (VIII), 23 (v. לֵאֵל); Tosef. Hag. I, 9 (applied to the numerous laws derived from a meagre text); expl. Y. Erub. X, end, 26^d מצ' אחת למדו צביתות הרבה וכ' from handling one pair of tongs (found as a natural object) they learned many manipulations with the tongs: so they derived numerous forbidden Sabbath labors by analogy from one intimated in the text.—Trnsf. instrumentality. B. Kam. 9b צ' דחרש קגרים (Rashi Var. צ') the deaf and dumb (who was given charge of the fire) was the instrument that caused the damage; ib. 59b (Ms. R. Targ. IKings VII, 49. Targ. O. Num. IV, 9 (ed. Berl. צֶּדֶבֶהְי). Targ. O. Ex. XXV, 38; XXXVII, 23 בּיבֶּהְ ed. Berl. (ed. Vien. a. oth. צִּלְבֶּוְתָּ, corr. acc.). Targ. II Chr. IV, 21.— 2) company, v. אַוּוֹנְצַ.

אברא, אבר, יצ II f. (מבל) outfit, esp. cosmetic preparations. Targ. II Esth. II, 12 (h. text יבראר). — Denom. אַבראר, יצברארא, f. pl. cosmetics. Ib. 9 (ed. Amst. אַבראר).

אַרַבָּקא v. אַקבִּיאַ.

אברד (b. h.; בדר to join; cmp. ס) side, border. B. Mets. אומר בצר שרהו he was standing at the border of his field. Snh. IV, 2 in capital cases מחדלין מן they begin to take the votes from the side bench (the junior judges), opp. כולחו . Ib. 36a (in Chald. dict.) כולחו מן הצד הוו מתחלר... they began all their voting with the youngest; Gitt. 59°. Snh. 38° בעיהן, v. אמובתן בעיהן, v. קפָּ Gen. R. s. 8 בְּנְהַא, v. בְּנָהָה. Nidd. 22^b מנה, v. מצר אחר, v. פּנָה. Kidd. 74b מצרדה (Var. in Ar. s. v. צר בירה), v. אַבְּהָה.— B. Mets. 63a, a. fr. צל אחר בריבית, v. דבית. B. Kam. I, 1, a.fr. הבר השוה שבהן the points common to both, v. הַרֶּב I. Kidd. 78a, a. e. מה להצד השוה וכ' what is the common point? Ib. ומייתר לה במה and proves it by analogy from the common point. Ber. מה להצר ... שכן יש בו במה להצר צד מובח what is the common point? that it may eventually be used for the altar?; מובח צר מובח and so is 'olive' included, which is eventually used on the altar (as oil). B. Mets. 115a לצד שני another interpretation.— מך הצד sideways, in an unusual manner, indirectly. Sabb. $43^{\rm b}$, v. בנרן מן הצד h. Ib. $47^{\rm b}$ בנרן מו an indirect way of building (putting up a folding bed); a. fr.—צרוה צר כארוה ביה אוווים, צר זה צד, כאר זה צר. ער פרוח צר. בּרצָר.—Pl. v. צְּרָד.

ערָלָא. v. אַרָדא. אַרְלָא. v. אַרָדא.

אָדֵר, v. אָדִרא.

צַרְיוּהָא. v. צַרְאוֹהָא.

ערבר, Pi. צרהַד (denom. of צרה) to turn sideways, move aside; to arrange. Gen.R. s. פעבה man can look sideways (which other animals cannot); ib. s.14. Yoma 55° כשרוא when he is to sprinkle upwards,

he turns first his hand down &c. Sabb. 102b המצרד את האבן he who turns a building stone (makes room for it and sets it in its place). Bets מותר לצַדְּדָן you are permitted to arrange them for a seat; a.e.—Part. pass. מצוּהָד'ן, pl. מְצוּהָד'ן. B. Bath. 99° מניהם ומצ' פניהם ומצ' their faces were turned sideways, like a disciple taking leave of his teacher.

Nif. נוצר (for נַצֵּר) to be removed (cmp. בַּרָה II). Ruth R. to II, 14 (play on מנוצ הה לו ... לשעה ib.) או שנוצ הה לו government was taken away from him for a time. Ib. ליצֵר ממנו וכ' his government was destined to be taken away &c. Gen. R. s. 26 ערה, v. דוד II.

T ביר הוא ch., Pa. צהֵד same. Targ.Prov.XXIII, 5 ארן הְצַר ים ed. Lag. (oth. ed. חצר) if thou turnest thy eye (h. text , v. Pesh. a. l.).—Targ. Y. Lev. XVI, 24 (cmp. B. Bath. 99a, quot. in preced.).—Sabb. 102b 'התאה בער צהורי וכ' Ms. M. (ed. אחה) to place the lowest stone it is necessary to make room for it in the ground and surround it with earth (v. preced.). Yoma 37a דמצהד אצהור (Rashi המיצהד (Rashi המיצהד ה Ithpa.) he turns sideways. B. Bath. פצורד אצרודר they (the Cherubim) were turned sideways (so as to face both the house and each other). Sabb. 141° לא לרצַהֶּד וכ' (or לישהר, Ithpa.), v. לישהר III.

Af. אַבְּרַדָּר, inf. אַבְּרּוּדֵר, v. supra.

דְּלָיִי m.=יִּבָּיִם pl. יְצִיְדִין Hull. 8a 'צִּיְדִיל but are there not the sides (of the heated knife which burn instead of cutting)? Y. Sabb. XIII, end, 14b בירדר ברומרו the sides of a beast. Bab. ib. 154b 'ב׳ הן וצ׳ לא וכ׳ this is making use of the sides of a beast, and this the Rabbis have not forbidden. Ib. 'Z the sides of sides, indirect use of the sides of an object (v. צר). Sifré Num. 126 בכל on any of its sides, opp. entrance of the tent. Nidd. 22^{b} , v. פָנָה Sabb. 6^{a} צָהֶי רשות הרבים the sides (the walls &c.) along the public road. Ib. 99a צידי עולהו the sides of a wagon; עגלות תחתרהן וביניהן the spaces under wagons and between them, and their outsides. Y. Peah VI, $19^{\rm c}$ top 'בר משני אישור הומר שהוא אור where a rule works as a restriction both ways; a.fr.—B. Kam. 16b, a. e. לצ' קחנר it is meant in either way, i. e. disjunctively, the one or the other. Y. Yeb. IV, 5d'בי אר וכ' the Mishnah means the Vav in a disjunctive sense, 'or' &c.

אַדְרֵיה ch. same. Targ. Y. Num. XIX, 14 צִּרְרֵיה (v. Sifré Num. 126, quot. in preced.).—Pl. צרדין, v. preced.— (Y. Sabb. VII, 10° bot. מתברא בצדדיא, read: מבחרא בצרריא, v. צררא II.]

עדי, v. צדי. —[Yalk. Lev. 587 אומר לו צדה, read: אַרָת, v. אַרָת.]

אַררָא, v. צירָא, a. צירָא.

אַרַבה f.=h. צַּרְבָה, provision, food. Lev. R. s. 33; Yalk. ib. 661 'בוא וכ' the best food in the market.

דון און אין אָל אָן f. (דער II) desolation, confusion, despair (corresp. to h. שַׁבָּשׁ). Targ. Is. XIII, 9. Targ. Y. II Deut. XXXII, 10 (ed. Vien. 'אב, corr. acc.). Targ. Ps. CIX, 10 ממ ן הוות צרוחות שריתחון. Ms. (ed. Lag. צריתחון; oth. ed. ברחוות צרוחות, corr. acc.). Targ. O. Deut. XXVIII, 37; a. fr.-Pesik. Nah., p. 126^b (Hebr. dict.) מושיבה צ', (not צרו, v. פיד; Yalk. Job 918. Lam. R. to I, 13 (expl. שוממה a. הוה ib.) שוממה לצ' דוה לגרדום shomemah means doomed to desolation, davah, to execution.

צירון, v. צדוני, צדון.

צידוק, ע. צידוק.

PiTY (b. h.) pr. n. m. Zadok, 1) the high priest under David and Solomon. Yoma 73b; Sot. 48b. Snh. 21a יצ הח מחצה וכ' as Z. (the high priest) takes one half of the show-bread &c. Koh.R. to I, 4 (ref. to I Chr. VI, 34) ללמדך לי הרה וכ' to teach thee that if Aaron and his sons had been alive (in David's days), Z. would have been their superior in his time; a. e.-2) Z., an alleged disciple of Antigonos of Sokho, and founder of the sect of the Sadducees. Ab. d'R. N. ch. V.-3) R. Z., a Tannai, contemporary with the destruction of the Temple. Gitt. 56a, sq. Yoma 23a. Ab. IV, 5; a. fr.—V. Fr. Darkhé, p. 70 sq.

pr. n. pl. Ts'doka, in Galilee. Y. Dem. II, 22c top 'אלכסנדרא דצ' א. Y. Shebi. II, 34a מיבחר דצרוקר.

ארוקה, v. next w.

י אין דורן m. (v. בָּדוֹק 2) Sadducee, a member of the sect of the Sadducees, opp. to Pharisee (שַּלְּהָשׁ). Yoma 19b מעשה they suspected him to be a Sadducee. Ib. מעשה it happened with a Saducee (acting as high priest on the Day of Atonement) that he prepared the frankincense without &c.; (Tosef. ib. I, 8 ביהוסי). Yad. IV, 8, v. מעשה בצ' אחר Tosef. ib. V, 3 בצרוקה אחת (corr. acc.); a. fr.—Pl. בצרוקה אחת בדוקרן, צדוקרם. Ab. d'R.N.ch.V צ' על שם צרוק the sect of the Sadducees was named from Zadok. Tosef. Nidd. V, 2 בנות הצ' the Sadducean women; Nidd.IV, 2. Tosef. Hag.III, 35; Y. ib.III, end, 79d. Hor. 4a דבר שהצ' מודין בו a decision with which the Sadducees would have agreed; a. fr.—V. מָדן III.— Fem. צְדוּקִיה, pl. צִדוּקִיּוֹת. Tosef. Nidd. V, 3 (Nidd. 33b ונשר צדומים.

צרוקר, v. צדוקר.

אָרוּ, v. אַדרּתאַ.

7"7\I Tsadé, name of the eighteenth letter of the alphabet. Sabb. 104a (symbolization of letters) צ' כפופח בדיק וכ' ... Tsadé bent, Tsadé straitened, righteous when bent, righteous when straitened (v. 555). Y. Meg. I, 71d 'X "צ the two forms of Ts. Shebu. מצבאות מצבאות if one wrote Tsadé and Beth, intending to write צבאות; a. e.— רן. צַדִּדן. Sabb. 103^b, v. צַּדִדן.

לבר, און בי, I (cmp. צר) to lie in wait, aim; to hunt, capture. Part. אוֹרֶב (בּשׁוֹרֶב ambush. R. Hash. I, פּ עֹב בּשׁ ambush. מוֹרֶב אַ if an ambush (of Samaritans) is apprehended. Yalk. Num. 787, v. infra.

Pi. צְּרְבֶּה to aim. Sifré Num. 160 (expl. צִּרְבָּה, Num.

XXXV, 20) לו שמחכוון לו be aimed at him, had the intention of killing just him; Yalk. l. c. שנוֹדָה.

אָבֿר

ווא, און ch. same, to hunt, capture. Targ.Ps.XXXV, 8 הְּבְּיְרֵהְה Ms. (ed. מציררה). Targ. Prov. VI, 26 אַרְיָא Ms. (ed. אַרְיָא ch.—Lev. R. s. 34 אַרָרְנוֹן בפּרלקר בפּרלקר בפּרלקר they caught them and put them in prison. Y. Kil. I, 27a bot. וצַרְרָה , יוצַרְרָה , v. בּיִרָה .

Af. אַצִּיה (with אָ to sport, mock, deride. Targ. Prov. XVII, 5. Ib. XXX, 17 (some ed. אַבּראָא, corr. acc.).

לא, און דע, II (b. h.; preced.; cmp. meanings of זיס) to remove (the inhabitants of), make desolate. Gen. R. s. 26 (ref. to שצֵרוֹ אַרוֹ Deut. II, 23, v. Ez. XXI, 32) שצֵרוֹ אַרוֹ they depopulated the world.

Nif. אַבְּיִה to become desolate. Cant. R. to IV, 1 they offer seventy sacrifices on the Succoth festival in behalf of the nations שלא רַשָּׁרָה העולם מהן that the world may not be depopulated of them (through their extinction); Yalk. Num. 782; Pesik. Bayom, p. 194° אַבר (Ms.O. אַבר (from בער מון) לעולם שרבו לעולם שרבו (from בער מון) they were the cause that the world was desolated (through the flood).

 Hof . הוְּצְהָּה מֹן היש אוֹי they were removed from the world.

לְבִירִי, אֹרְעָבּר, same, to desolate. Targ. Ps. IX, 7 אַרְיִי, (some ed. Pa.).—Part. pass. יוֹשְלֵי, (זְבִּרּ); f. אַרְיִּגָּשׁ h. יוֹשְׁלֵי, fr. which יוֹבָי to be desolate; to be confounded, astounded. Targ. Lev. XXVI, 33, sqq. Targ. Jer. IX, 9. Targ. Ez. XXXVI, 4. Targ. Lam. I, 16. Targ. O. Lev. XXVI, 39. יוֹבְּילוֹן ed. Berl. (ed. Vien., a. Y. יוֹבְּילוֹן). Targ. Ez. XXVI, 16; a. fr.—Lam. R. to II, 2; ib. to IV, 18 (ref. to יוֹבָילוֹן, ib.) בַּירִיאָרוֹ (compared is the road, so that we cannot walk on our highways (v. Targ. a. l.).—[Y. Ber. I, beg. 2² יְצֵרִי לֵּוֹן צִּבִּיר לֵוֹן צִרֹי לֵוֹן some ed., v. יוֹבְילוֹן, Lev. R. s. 12, a. e. יבׁר לֵין צִי some ed., v. יוֹבְילוֹן.]

Af. אַצְהֵי to make desolate; to confound. Targ. Ps. LXXIX,7. Targ. Ez. XX, 26. Ib. XXXVI, 3. Targ. Y. Num. XXI, 30; a. fr.

Pa. צַּהֵיה same. Targ. O. Num. l. c. צַּהְיה ed. Berl. (oth. ed. אָרִיה ed. Vien. יַצְיִ, Targ. Job XVI, אַדְיהָא (ed. Wil. צַּהְרָאָא, corr. acc.); a. e.

אַדְּדְאַ I m. (צֵּרֶדְ I) hunting, ensnaring. Targ. Y. II Gen. X, 9 (ib. also צֵּרֶדְאַ).

אַרְיָּג II m. (preced.) 1) name of an unclean bird. Targ. Y. Deut. XIV, 16 (h. text משמח); [Targ. Y. Lev.

XI,17 ציירא, read: ציירא (h.text כוס)].—2) (in Hebr. dict.) name of a sub-species of *locusts*. Sifra Sh'mini, Par. 3, ch. V (מוס missing in Hull. 65°).

ברע

ארר בו איר, Pesik. Shek., p. 12a 'זיר, read: רונה בר צי, read: עונה (v. Bub. ib. note 30).

אַרְיֹלְאָ f. (בְּיֵרָ II) desolation, ruins. Targ. Zeph. III, 6.

אַדְיִי m. (cmp. אַבּ [crystal-shaped,] 1) eye-paint, antimony. Targ. Jer. IV, 30 (h. text אָבּה). Targ. II Kings IX, 30 (some ed. צרירא, צרירא, כסוד. acc.).—2) name of a precious stone. Targ. Is. LIV, 11 (some ed. בריר, corr. acc.; h. text אָבּה).

אבְרְיוֹן f. (בְּיִרי II) desolation, destruction. Targ. Is. VI, 12. Ib. XXXIV, 11. Targ. Y. I Deut. XXXII, 10 (ed. Amst. צְּרִיּהוֹיִה, ed. Vien. צררות, read: בְּרִיּהוֹיִה, דבבל Targ. Esth. I, 4 בַּרְיּהוִיה דבבל (ed. Lag. בַּרְיּהוִיה דבבל bthe destruction of Babylon; a. e.—V.

אַרְיְּרֹאָ f. (b. הְּדְרָּהְ; צְּרָבְּּר lying in wait, aiming at. Yalk. Num. 787 באר צ' וכ' באך צ' וכ' 187 here (Num. XXXV, 20) the expression 'aiming' is used, and below (ib. 22) the same expression &c.

עדייות ע. עדייות צ. צדייות

אַבַק, ע. צַבַּק.

ר. אַרִּירִין (d. same. Targ. Ps. XXXVII, 21. Ib. V, 13 Ms. (ed. pl.). Ib. XI, 7; a. fr. — Pl. אַרִּירִין אַנּירִירָין (d. pl.). Ib. XIV, 5; a. fr. — Ber. 61b אַרְירִין (d. pl.) לאַ אַרְבּרִיר (d. kir.) אַרִּירִין (d. kir.) לאַ the world has been created only for the wholly wicked or for the wholly righteous (to be enjoyed). Succ. 45b, v. אַרְרִייִן (d. kir.) אַרִּירִין (d. kir.) אַרְרָיִין (d. kir.) אַרָּירִין (d. kir.) אַרָּירִין (d. kir.) (Levy Targ. Dict. quotes בּוּרִירָיִין).

בְּדְעִרם m.; pl. בְּדְעִרם (cmp. צֵר) temples. Sifra K'dosh., Par. 3, ch. VI (expl. פאח ראשכם, Lev. XIX, 27) הפאח האלו הם הצ' מיכן וכ' that means the temples on both sides; Macc. 20^b המשוה צְּדְעָיוֹ וֹכ' he who makes his temples as hairless as the spot back of his ears &c. Nidd.

30^b ידיו על שני צדעיו its (the embryo's) hands rest on its two temples; Lev. R. s. 14. Ned. 49^b אַרִּדְעַר, v. בּיִרָעַר, a. e.

ליל, אין ליין ch. same. Targ. Y. Ex. XXVIII, 38. Targ. Jud. IV, 21, sq. (h. text אור); a.e.—B. Bath. 60^b ען ברו 'צ Ms. R. (ed. only 'צ רבו) the depilation of the (upper) temple and of the lower temple; Midr. Till. to Ps. CXXXVII ברו צירעה (ed. Bub. צ'י וברו צ' (Ar. Var. צריבה (ed. Bub. צ'י וברו צ' ברו צ'י ברו אור (ed. Bub. צריבה אור), Sabb. 80^b צ'י וברו צ'י (Ar. Var. אוֹנְרִיפָּר אוֹנְרָיִרְּיִּר עָרָי אוֹנְרָיִרְּיִּר אַר. v. Rabb. D. S. a. l. note 30), v.

דְּלָת, v. preced. wds.

Ply (b. h.; reduplic. of pt; cmp. וְבָּהוֹ (to be clear, pure, sincere,] to be right, true, just; to be cleared. Y. Snh. IV, 22b top דכול אם צ' בדינך יצָבּק בדיני you may think, if he (the guilty) is cleared in thy court, he will also be cleared in my (God's) court.

Pi. Pix 1) (cmp. hai) to act in favor of a person; to be liberal. B. Bath. 88b (ref. to Deut. XXV, 15) צַּדָּק משלך וחן be liberal with what is thine own and give it to him, i.e. add overweight and overmeasure (בֵּרוֹבְּיִם); Hull. 134a (ref. to the poor man's share). Num. R. s. 2 (ref. to דאהן צדק Job XXVI,3) 'צר' עמהם שלא וכ' the Lord dealt kindly with them in not changing their arrangements.—2) to justify, declare or consider a person right; to defend. Gen. R. s. 49 (ref. to Ps. XLV, 8) אהכת לצַדֶּק את בריותי thou (Abraham) lovest to defend my creatures, and hatest to condemn them. Y.Snh.IV, beg. 22a צַּרְקֵיהוּ consider him to be right (a true witness), opp. הקרהה cross-examine him; Deut.R. s.5.—Esp. צ' אח הדרך to justify God's judgment, to submit to divine dispensation as just, to punishment as deserved. Sifra Sh'mini, introd. כיון ששמע אהרן כך צ'... ישחק when Aaron heard this, he submitted to divine judgment and kept his peace (Lev. X, 3). Ib. אברהם צר' עליו וכ' Abraham resigned himself to God's will, for we read (Gen. X VIII, 27), 'I am dust and ashes'. וֹב'.they resigned themselves &c. Y. Sot. VIII, 22° bot. צרקיהו שצירק עליו וכ'. Shallum was surnamed Zedekiah (justifier of God), because he justified God's judgment upon him. Ab. Zar. 18a ... בשעה שרצאו מביקו עליהם וכ' all three of them, when they were taken out for execution, resigned themselves &c. (reciting an appropriate Bible verse); a. fr.—Part. pass. מְצְּוֹּדֶּכִי pl. מְצוּהָּקִרם. Mekh. Mishp., s. 20 (ref. to Ex. XXIII, 8) שונא וברים המצ' וכ'. he will hate the justified words (the exhortations to justice) spoken at Sinai; Yalk. Ex. 353

this place (Salem-Jerusalem) makes its inhabitants righteous, בליו את הדרן to deal strictly with. Taan. 8a כל המצדיק... מַצְהַיּקִין עליו את הדין וכ' he who makes himself righteous here below (who strives for righteousness) is judged righteously (strictly dealt with) in the judgment above (cmp. Yeb. 121b quot. s. v. בְּקָבֶּק). Hor. 11b (play on אמר לו יה רַצְּהָרק עליך וכ' (צרקיהו he (Nebuchadnezzar) said to him, Yah shall deal strictly with thee, if thou wilt rebel against me; a. fr. - 2) to treat with אַרַקּם, to be liberal towards. Y. Peah IV, end 18° (alluding to Ps. LXXXII, 3) ענר ורש הצדרקוהו במתנוחוו (not ועשיר) treat the poor and needy liberally as regards the gifts belonging to him (v. Hull. 134a quot. supra).-3) אח הדרן to submit to divine judgment, be resigned (v. supra). Sifra l. c. 'מודים צדיקים שמַצְהַיקים וכ' the righteous are wont to resign themselves to the will of God. Taan, 11^a מצדיק עלרו וכ' he acknowledges the justice of the verdict and says, you have judged me rightly &c. Ber. 19^a והוא שימד ומצדיק וכ' he (the mourner) stands up and declares the judgment to be just &c.; a. fr.—Part. pass. סוֹצְים justified, lawfully qualified. Gitt. 86a (in a Chaldaic formula of sale of a slave) עַבהוּחָא, v. עַבהוּחָא.

Hithpa. קּמְצְטֵּדְּק to justify one's self, excuse one's self. Gen. R. s. 92 (ref. to Gen. XLIV, 16) האטיק ברינה how can we justify ourselves for what we have done in the case of Dinah (that we killed the Shechemites)? &c.; Yalk. ib. 150.

רְילַ, רְילַ, ch. same, to be clear, just. Targ. Ps. XIX, 10 צְּרִיכְוּ Ms. (ed. מכיאוי).

Af. אַבְּדִּרֹק to justify, do justice to. Ib. LXXXII, 3.— אירנא to acknowledge the justice of divine judgment. Taan. 22^h מצדיק עלידו Ms. M. (ed. מצדיק עלידו לכליז) that he acknowledged the justice of God's decree over him, saying (Lam, I, 18) &c.

PTY m. 1) (b.h.; preced.) righteousness, justice, equity; virtue. Hag. 12b, v. ערבור I. Yalk. Deut. 907 (ref. to Deut. XVI,19) אין רוצא ידי עולמו ער שיורה צ' בהוראתו he (that takes bribes) will not finish his days before he will prove that his (wrong) decision was right; Sifré Deut. 144 ער שרורוהו (corr. acc.). Midr. Till. to Ps. LVIIIed. Bub. ולא הודה בצַּרָקוֹ של דוד he would not confess that David was right. Ib. אר בצ' שפטחם ? did you pursue me justly בצ' רדפחם אחרי or did you judge me in righteousness?; a. fr.—משרה אפרים the true Messiah (Jer. XXIII, 6). Pesik. R. s. 37 אפרים בל צדקר Ephraim, my (the Lord's) true Messiah. Ib. 'ב ערקרע our true Messiah; a. fr.—2) Tsedek, the planet Jupiter. Sabb. 156a, v. צַרַקן. Ib.b top דקאר צ' במערב because ${\it Ts.}$ stands in the west (thy planet is declining). Gen. R. s. 43 (ref. to Is. XLI, 2) מזל צ' הרה מאיר לו the planet Ts. shone on his (Abraham's) way; a.fr.

** ch. as preced. 1. Targ. Ps. IV, 6. Ib. XXXV, 27; a. fr.

לי, דֹבְּלְ f. (b. h.; preced. wds.) purity, righteousness, equity, liberality, esp. almsgiving. Deut. R. s. 5 (ref. to Prov. XXI, 3) יבורן מכפרון וכ' והדין מכפרון בל המכוות sacrifices effect atonement only for the involuntary sinner, but right-

eousness (or charity) and justice atone for &c. Pes. 87b, ע. דום. Tosef. Dem. III, 17, v. גבאר צ' Sabb. 118b גבאר צ' collectors of public charity; מחלקר צ' distributors of charity, v. חֵלֶּם. Succ. 49b גרולה ג"ח יותר מן הצ' deeds of love are worth more than almsgiving; ib. צ' בממונו ג"ה charity is done at the mere sacrifice of money, deeds of love are performed with one's money and with one's person; לענדים ג"ח וכ' almsgiving is only for the poor, deeds of love for the poor and the rich. B. Bath. 10^b (ref. to Prov. XIV, 34) מכפרת וכ' as the sin-offering brings atonement for Israel, so charity is a means of atonement for the nations. Gen. R. s. 49 (ref. to Gen. XVIII, 19) מתחלה צ' ולבסוף משפט first charity (undiscriminating hospitality), and then justice; a. fr.-Pl. צרָקוֹר. B. Bath. 10a (ref. to Prov. XI, 4, a. X, 2) שחר צ' הללו למה why two verses saying the same thing about charity? Treat. Der. Er. ch. II בחלקר צ', v. supra. Ruth R. to III, 3 יסכת זו מצוות וצ' 'anoint thyself' (ib.), that means with good deeds and charitable acts; a.e.

יאַרְקָתה ch., v. אַרְקָתה.

קרב, ארף בין f. (preced.) righteousness, justification, justice. Targ. Koh. II, 21 (h. text בערון). Targ. Ps. IV, 2 (ed. Wil. יביְקוֹא). Targ. Prov. II, 9 Ms. (ed. צרקתא). Ib. VIII, 8; a. fr.

אבין בי m. (preced. wds.) 1) acting justly; 2) charitable. Sabb. 156° יחי גבר לי הר he that was born under the planet Tsedek will be a right-doing man; expl. ביצורה 'צ a charitable man (v. ביצור).

בּרְקְרָנְיּה. Y. Snh. X, end, 29^d; Bab. ib. 112^a; Arakh. 7^b ששר לצ. Y. Snh. X, end, 29^d; Bab. ib. 112^a; Arakh. 7^b ששר לצים the hair of pious women (in a condemned city, v. בַּרָבָּוּה). Ex. B. s. 1 (בָּרַת צ' וכל through the merit of the pious women of the age were the Israelites redeemed from Egypt; a. fr.

יגינת v. בינת.

אַדָרָץ, אָדָרָןא, יִצריי, v. sub צררי', אַדָרָרָא, v. sub. צררי

אַרִּדֹבּיר, ch. same; part. pass. אַרִּדֹבּיר grieved. Lev. R. s. 9 [read:] יבור ראפיך אַרוּברן וכ' now that you grieve so much, we will go with you &c.

Pa. בְּחֵב to grieve, provoke. Targ. I Sam. I, 6.

Af. אַבְּרֵיב to be angry. Koh. R. to III, 6 שַּבְּרֶב עם בררה he pretended to be angry with his son.

אבוריבי בייני בייני בייני אי. אבוריבי בייני אי. אבוריבי yellow. Sifra Thazr., Neg., Par. 5, ch. IX בייני בשרער בי' if the priest declared him a leper on the ground of yellow hair (Lev. XIII, 30). Ib. אחרו ב'י ואחרו שהורה one yellow and one black hair. Neg. III, 5; a. fr.

ביהוב .v. ציהוב.

צחוונא v. צחוונא.

*אַרְוֹרְאַ m. (צְּהַרּ) sheen, light. Targ. Ps. LXXXVIII, 15 ed. Lag. (oth. ed. נְהוֹרָא).

אַרָיָא, יִבוּיָא, אָיָרִיָא, אָרַרָּיָא, v. sub יחב.

אליק f. (צָחַב) jealousy, anger. Mekh. Mishp. 6; Yalk. Ex. 331 (ref. to Ex. XXI, 18) מגיר שהצ' מביאה וכ' this intimates that ill-will may lead to death.

אָרר. עִידְּוֹרר, אָ

bill (b. h.) to be bright, shine; (of sound) to shout.

Pi.בּרְהֵלֹּג to shout; (of horses) to neigh. Pesik.R. s. 27-28 יבוה אודריהם וכל and they (the women) neighed after them like war-horses.

Hif. בידרל (ביבודרל) to be bright, shining. Gen. R. s. 97 beg. רצא הברום שבידורל ביבוד או he came forth with a shining face.—2) to brighten, illumine. Pesik. R. s. 20 אברום שבידורל ... בחמה Abraham who illumined the whole world like the sun.

בולב ch. same, to be bright, glad; to shout. Targ. Esth. VIII, 15.—Pesik. R. s. 14 יבולרן אפור וכי the face of R. P. became bright and shining (Koh. R. to VIII, 1 זְּחַלֵּה, v. זְחִלֹּהְן II).

לול f. (preced.) 1) shouting, rejoicing. Num.R. s. 10 בית וכיל the joyful shouting at the dedication of the Temple &c.; Midr. Prov. to XXXI, 5, v. בלוומא בלוומא בלוומא וכיל, read: ישמחה ושמחה וכיל ומשחקת וכיל ומשחקת וכיל there was shouting and joy (on account of the daughter of Pharaoh) and the rejoicing over the dedication &c.—

2) בהלה סוסים neighing of war-horses. Sot. VIII, 1; Sifré Deut. 192.

תְּבְּיִר (cmp. preced. wds., a. יְהַיְּן) to be bright, shining. Hif. הַצְּיִרִיר to brighten. Lev. R. s. ז הַצְּיִרִיר וֹכ' which removes the hair and makes the body (skin) glistening; v. יַבֵּין.

אוון m. (preced.) glossy, white scurf. Targ. Y. Lev. XIII, 39 (h. text מְבְּיִבוֹים -Gitt. 86° Alf., ע. בְּיִבוֹים - אווים - Gitt. 86° ביים אווים - ביים - היים -

m. (b. h.; preced.) light; window. Gen. R. s. 31 (ref. to Gen. VI, 16) expl. as window, and as jewel.—Du. אמר (ref. to החל בי noon-time. Snh. 108b (ref. to המד, Gen. l. c.) אמר (בי המרוח לכם כצ' the Lord said to him, place in it (the ark) jewels and precious stones that they may give you light as bright as noon. Tanh. Kdosh. 9. Men. 18a. Ab. III, 10 ידן של צ' drinking wine at noon-time; a. e.

אַרַדִּרָא, v. אַיַדִּרָא.

אוַע, און אָנר to dry up, v. אַנָּ II.

לבוואר f. (הוְצַ) command, order, verbal will. B. Bath. 147° בעלמא בצ' by mere expression of his will (without symbolical possession); a. e.—Pl. אבר' צ'. Ber. 15° בחרורם 'צ'. 'יש ה' מות thou shalt write them' (Deut. VI, 9, XI, 20) the entire section must be written out (in the T'fillin), including the orders ('thou shalt write', 'ye shall bind' &c.). Ib. (ref. to the roll written for the Sotah, Num. V, 23) ארנו ביותר ביותר 'צ'. ווואר לביותר ביותר 'צ'. ארנו ביותר לביותר 'צ'. ארנו ביותר לביותר 'צ'. ארנו ביותר לביותר היים אוני אוני ביותר לביותר היים אוני אוני ביותר לביותר היים אוני אוני ביותר לביותר אוני אוני ביותר לביותר אוני אוני ביותר לביותר אוני אוני ביותר לביותר לביותר

ר אַרָּאָר, אַרָּאָן, m. (אָבָר=צָיֵר, v. אָבָר) ו) pile. Ohol.

III, א. אָרָהָיָם. על היפל, esp. the front of the neck, throat, opp. אַרָּאָרָט. (b. h.) neck, esp. the front of the neck, throat, opp. אַרָּאָרָט. (דְּעוֹן בּוֹרָאָרָי (אַרְיִּבְּאַרִי (אַרָּבְּאַרִי (אַרְיִּבְּאַרִי (אַרְיִּבְּאַרִי (אַרְיִּבְּאַרִי (אַרְיִּבְּאַרִי (אַרְיִּבְאַרִי על בּוֹלִי בּעַבָּאַר ערִים 1 take the responsibility. Y. Snh. VI, 23b bot. רבי בעוֹם 1 take the responsibility. Y. Snh. VI, 23b bot. רבי בעוֹם 1 his blood be suspended from the neck of the witnesses, i. e. they will have to answer for the innocent blood; Bab. ib. 44b אַרְיִר (הַלְּיִר (אַרְיִּר (אַרְיִּר (אַרְיִּר (אַרְיִּר בְּיִי עִרִּים 1 בְּיִר (אַרְיִּר (אַר וּבְּיִי (אַרְר וּבְּיִי (אַרְר וּבְייִר וּבְייִר וּבְייִר וּבְייִר וּבְייִר וּבְייִר וּבְייִר (אַר וּבְייִר וּבְּיִר (אַר וּבְיִי (אַרְר וּבְיִּר וּבְיִר וּבְיִּר וּבְיִּר וּבְיִיר וּבְיִר וּבְיִּבְּיִר וּבְיִי וּבְיִר וּבְיִיר (וּבּבְיִיְּאַרְרָ וּב בּבְיִּאְרְרָ וּבְיִר וּבְיִבְּיִר וּבְיִי בּבְייִר וּבְיִּבְּר (וּבְיִי בְּבִייִר וּבְיִבְּיִר וּבְיִי בּבְייִר וּבְיִר וּבְיִי בּבְיִייִר וּבְיִר וּבְיִי בְּבִייִר וּבְיִבְּיִיךְ וּבְּבְיִיְרְ וּבְּבְיִיְרְ וּבְיִי בְּבִייִר וּבְבְיִיְּבְיוּ בְּבִיי וּבְיִר וּבְבְיִייְרָי (אַר וּבְייִר וּבְבִייִּיְאַרְיִי וּבְבְיִיּאַרְיִר וּבְבְיִייְּבְיוּ בְּבִיי וּבְּרִי וּבְבְיִיְּבְיוּ בְּבִיי וּבְּבִיי וּבְבִייִי בְּבִיי וּבְּבִיי וּבְּבִיי וּבְבִיי בְּבִיי וּבְבִיי בְּבִיי וּבְּבִיי וּבְּבִי וּבְּבִי וּבְבִי וּבְּבִי וּבְּבִי וּבְּבִי וּבְּבִי וּבְּבִי וּבְּבִי וּבְיִי בְּבִיי וּבְּבִי וּבִּבּי וּבְּבִי וּבּביי (אַר וּבְּבִי וּבְּבִי וּבְּבִי וּבְּבִי וּבְּבִי וּבְּבִי וּבְּבִי וּבְּבִי וּבְי וּבְּבְּבִי וּבְּבִי וּבְּבְי וּבְּבִי וּבְּבִי וּבְּבִי וּבְּבְי וּבְּבִיי וּבְּבְי וּבְּבְי וּבְּיִי וּבְּי בּבּייִי וּבְּיִי וּבְּיִי וּבּיי בּייִי וּבְּיִי בְּיִי בּיּבְיי וּבְּיִי וּבְּיִי בּיּבְּיִי בּיּבְיִי וּבְּיִי בּיּבְיִי וּבְּיִי בְּיִיי וּבְּיִי בְּיִיבּיי בּייִי וּבּיי בּיי בּייִי וּבְיִי בְּיִיי בּייִי בּייִי וּבְּיִי בְּיִי בְּיִיי בּיִיי בּיי בּי

בצב imperat. of כצב.

אָרב. v. צוּבָּרן, צוּבָּרן, צוּבָּרם. עוֹבָ, v. צִיבָ.

צבובא, ע. הבוצ.

תשולשים f. בשולשים II. Y. Erub. V, 22° bot. (expl. משולשים, Mish. ib. 3) שורה when the three villages are situated in a triangle, opp. בעשורים צ' Y. Shebi. I, 33^b top בעשורים צ' when the three trees stand in a triangle.

רֹבְיּוֹצְ, אִבְוֹצְ (b. h.) pr. n. Zobah, Zoba, a portion of Aram. Targ. II Sam. VIII, 3. Ib. X, 6; a. fr.

שבוע m. (צבְעוֹן, Ayeing material, plant used for dyeing.—Pl. צוֹבְעוֹן, צוֹבְעוֹן. Shebi. VII, 1, sq. ממון הצי (Ar. צוֹבְעוֹן) plants belonging to the class of dyers. Y. ib.VII, beg. אבר לארם לארם עב' לברמה עב' לברמה to be used for food of beasts, in the Sabbatical year; a. e.—[Y. Sabb. VI, 7d חורבן Y, v. וורבן II.]

קבר, Y. Shebi. I, 33^b top, v. אַנָּבָּר.

TILY (b. h.; v. דְּרָבְּיִ (to lie in wait, hunt, catch. Gen. R. s. 66 (ref. to Gen. XXVII, 30) מזורין לְצוּר נפשוח (not compl) armed to hunt lives (to kill, with ref. to Ex. XXI, 13, a. I Sam. XXIV, 12; v. 'Rashi' a.l.). Ib. s. 67 הרה עשר Esau caught deer and tied them. Ib. s. 63 (ref. to Gen. XXV, 27 sq.) בר ובריות בפיו (Esau-Rome) catches men with his mouth (by means of insidious cross-

עויד

Nif. נְבְּצוֹד , נְרְצוֹד to be hunted, caught. Sabb. 106^b בל מון an animal which belongs to those that are hunted. Bets. III, 2 רודע שנְצוֹדוּ וּב he knows that they have been caught on the eve of the festival. Sabb. I, 6 בדי שיצורו וכ׳ in time to be caught in the net before the Sabbath begins: a. fr.

Ittaf. אַחַצֵּר same. Gen. R. s. 79 בורת מְתַּצֶּרָה וכ' it (the bird) was caught and captured, v. קפרקולָא I; a. e.

יבִידָנִר .עּוֹדָלָר. צוֹדָלָר.

צַנָּארָנוֹיָיתָא, ע. צודכייתא.

אַרָּר, v. אַנַר*ָּדּר.*

צֹחַל, v. אַנְיקּר.

צורא, ע. אורא.

אָרְאָן m. (אוצ, v. דּוְדָּצ; Syr. צורא, P. Sm. 3371)=h. אָרָהָ, [pile,] mark. Targ. Ez. XXXIX, 15 ed. Lag. (Var. אַרִיּג; ed. אַרָּיִגָּא).

יאַיִּצְיּ, אַנְוּאַרְנוּיִינְאָב, צַּוְוּאַרָא, צַּוְוּאַר, אַבְּיוּאַר, s. sub

און (b. h. אַנֵי to cry, shout; to complain. Keth. און (b. h. אַנֵי to cry, shout; to complain. Keth. אוות ממדר וצוֹנֵת מפרלא לומד וצוֹנֵת B.Mets. 24 but does he (the loser) not stand up and cry (which shows that he has not given up the hope of recovery)? ענשה

Pi. אַנְּיִרְן אַבּרֹרְ לְצַרְּיִרוּן (מבררך לְצַרְּיִרוּן (אדר, 17) מכן שבררך לְצַרְּיִרוּן (אדר, 17) מכן שבררך לְצַרְּיִרוּן (אדר, 17) אינוין (אדר, 14) from here we learn that ordinarily a mourner must cry out (lament). Bab. ib. 24^bן אַבְּיִרְיִרוּן אָבְּיִרְיִרוּן לחכור (אדר, 16) און אַבּירִרוּן לחכור (אדר, 16) און אינוין אינויין אינוין אינוין אינוין אינויין אינוין אינויין אינוין אינוין אינוין אינוין אינוין אינוין אינוין אינוין אינויין אינוין איין אינוין אינוין אינוין אינוין אינויין אינויין אינוין אינוין אינו

Tilly, Illy ch. 1) same. Targ. Gen. XXVII, 34. Targ. Ex. V, 8 (O. ed. Berl. Pa.); a. fr.—Y. Taan. IV, 68^a [read:] בגרן דצוותרן עלורי ציפוראיר because the people of Sepphoris cry out against him (dislike him). B. Mets. 6a דקא צי when he cried (complained of being wronged). Succ. 31a צַּוֹנְיָתוֹ ולא אשגרו וָב׳ (h. form) she complained, but R. N. did not mind her. Ib. איתתא ביותא משייכו a woman whose father kept three hundred and eighteen servants is complaining before you. B. Kam. 86° וצ' מהנחו קרטופני Ms. M. (v. Pa.) and he cries (feels pain) on account of the sores; a. fr.—2) (=h. קרא to invite. Lev. R. s. 28 ... מאן who is he whom we did not invite, and who wrote these words?; a. e.—3) (=h. קרא to call, name, surname. Targ. I Chr. II, 55; a. fr. - Y. Sabb. IX, 11d; Gen. R. s. 39, end, a. e. בְּוֹרְחִרן וֹכ , v. עָמֵרלָא. Ib. s. 87, beg., v. צור אין ווי, a. fr.—[Pes. $110^{\rm b}$ צור, v. צור אין, v. צור אין II.]

Af. אַצְרָוּת to cause to cry out, excite to discontent. Erub. 60° אַרָּרָת מַלֹּה בַבּר מַלָּה (Ms. M. מַלָּר (Ms. M. מַלָּר) see to it that thou do not create discontent with it (me) at college; Ab. Zar. $74^{\rm b}$.

אַנֿעטֿאַ 'אַנֿעטֿאַ, אַנֿעטֿאַ, אַנֿעטֿאַ, אַנֿעטֿאַ, אַנֿעטֿאַ

אוון ל. (b. h.; preced.) cry. Midr. Till. to Ps. XX איני יכולה וויד וא I cannot bear her crying; a.e.—Pl. אינה איני יכולה ביי אַוְוְהָה וּכֹי אַנְוֹהָה וּכֹי אַנְוֹהָה וּכֹי יכולה ביי אַנְוְהָה וּכֹי יכולה ביי אַנְוְהָה וּכֹי יכולה מויד four cries did the Temple court utter; Yalk. Lev. 469. Sot. VIII, 1 יכול ביי (Y. ed. אווה) the noise of the shoutings (of the enemy); (Sifré Deut. 192 הצווהה); a. e

אַרְרְוּיִא, אַרְוּיִא, אַרְוּיִא, אַרְוּיִא, אַרְוּיִא, יְיִאַ ch. same. Targ. Y. Gen. XXVII, 34 (O. ed. Berl. אַרְיִאָי, ed. Lish. דּוֹיִיא, ed. Lish. מּרְיִאָּי, Targ. Ps. CXLIV, 14 יִרְיִאָּי constr.; a. e. — Y. Taan. IV, 68 יובגרן צוּוְחָח עבררן מּשׁר עבררן מּשׁר עבררן

צום

crying, (are we to be guided by the popular dislike of a person)?

אַרוּוּר .v. אַרוּוּר.

צוַאר .ערָוֹרָא, צַיִּוֹר.

צוּאַרְנוֹנְיַנָאָ, v. צוּיִנינָתָא.

אַדְּוֹרֶנְע m. (denom. of צַּוֹּרֵנְ neck-chain; trnsf. (cmp. מְּנִּרִנְ m. (denom. of צַּוְּרֶנְג rus תוֹה מתּח מַמַּח מַ מִינְנ צ׳ צִּי Kidd. רוה מפרק מינן צ׳ צ׳ Elijah would come and send entire gangs away from us (Var. קולרדן, v. Rashi a. l.).

אַנָערָנִייָהָא, ע. צוַרַארָנָיִיהָא.

בורר (נות Cant. R. to VI, 4, v. צורר II.

צות ע, צוות.

לוות (cmp. אַבֶּת a. צוֹת) to join, attach. [B. Mets. 29^b Ms. F., מצוית Ms. R. 2, v. צויק].

Ithpa אְבְּהַלְּהָוֹ, to be attached. B. Bath. 80² אַבְרְהּא וֹכֹי (Ar. יבּיצְשֵׁלְּהִוֹּת) the mother bird will be attached to the daughter bird and to the mate that we leave with her, הרצעורות ובי (חרבי היצְשַׁלְּוֹת וּבֹי, v. Rabb. D. S. a.l. note 300-400) she (the daughter), too, will remain attached to her mother &c. Ib. אמה אברחה מרצעורוא וכ' the mother remains attached to the daughter, but not so the daughter &c.

אברורן בסרמא m. (preced.) company. Succ. 52a ... אורורן בסרמא (Ar. אברורן) our way is long, and our company sweet (I am sorry that we have to part); Yalk. Joel אורוריני בצַוְיְהָוּח הוא Tam. 27a אורוא וכ' (Bashi אורל (Bashi משום צוותא (Bashi באורל)) and the second one goes along only for company's sake.

צִייתִנִית .v. צַוֹוֹתַנְית

יאוש, אַנְוֹק, אָנְיוֹק, אָנְיוֹק, אָנְיוֹק, v. sub אַנוּתי,

רר או (ואב, as יוֹי fr. נאר) dirty, v. צָאָר, a. צָאָר, a. צָאָר,

וֹבְּ ּוֹ, Pa. צַּנִּי (= בַּנִים) to cry, shout. Hull. 53^a bot. אידו Ar. (ed. אידור קא מעואר אי, ע. פּנִי = II.—[Gen. R. s. 65 מצוירן Ar. s. v. בָּנִיע, v. אָבָּרָ.—B. Mets. 29^b מצוירן Ar. l. c., Ms. F. מצוירת אורת = Ms. R. = מצוירת = Ms. =

II, אֹרְע, רֹדְע, (v. S. Sm. 3370) [to contract,] to be hot, dry up, wither. Pes. 56^{2} אוויד פֿענ ed. (Ar. נְצֵוֹי will at once dry up. Ib. 110^{b} צְּיָה the bark burst, and the palm dried up. Ib. 111^{2} this legs shrivelled.

Pa. צַּיֵּר to burn, desiccate. B. Bath. 24b bot. ... דאורל the dust penetrates its heart and desiccates it (the plant).

רוצ, און ז'ן 1) to join, attend. Ber. 6b; Sabb. 30b הַצְּינוֹים

לזה ed. (perh. fr. הַנְאָרָת, v. צות (לצבות Ar. לצבות), v. בְּבֶּת. (2) to arrange, pile; denom. בְּרָהְ

Nithpa. אלי לבעיד to be ordered, commanded. Ib. 38° שלש לכי לי מענד ודי three commands were given to the Israelites on their entering the land. Ib. אלו העצור שנצעור וכ' whatever command was enjoined upon the Israelites before they entered the land. Y. Meg. I, 70d bot. אלו המצוח שנצעורנג לי these are the commandments which were given us through the mouth of Moses; a. fr.

אַיִּקּן, v. צִיְקּן, v. צִיְקּן.

אַרְיֹבֶא, v. צְיִרּנָא.

צרל, v. צרל.

אַלְאֵל, 'צַ אַרְבּ m. pl. inhabitants of Beth-Tsula.
Targ. Mic. I, 11 (Ms. צַלָּאַר; h. text בירו האצל).

צוּבְּלָא , עוּלְאִילְהָת, עוּלְאָלָא. עוּלְאָלָא.

אָרְלְּאָץ, אָרָדְיִלְאָץ, scar. Targ. Y. Ex. II, 5. Targ. Y. Lev. XIII, 23; 28 (h. text מצרם ביות).

לבי ch.=b. h. ביצ (cmp. ביצ) to restrain one's self; to fast. Targ. II Sam. XII, 16. Targ. Y. Lev. XXIII, 29; a. fr.—Part. בְּיִרְים, f. אַיִּרְים, אַבְּירְטָ, אַרְים, אַבְּירְטָ, יִבְירָטָ, אַבְּירָטָ, אַבְּירָטָ, דּבְירָטָ, אַבְּירָטָ, אַבְּירָטָ, אַבְּירָטָ, אַבְּירָטָ, אַבְּירָטָ, אַבְּירָטָ, אַבְּירָטָ, ומפר II Sam. XII, 23. Targ. Y. II Lev. l. c.; a. fr.—Y. Hall. I, 57° top בְּם הורי יונטין fasted two days (observed the Day of Atonement two days). Y. Kil. IX, 32° bot.—Y. Ḥag. II, 77° bot. הורת צַּיִּיבְּיִה ומפרטמה she used to fast and make it public; a. fr.

Pa. צַּיִּרִים same. Targ. Y. Lev. l. c.—Y. Ned. VIII, 40^d bot. 'בּיִּר מר' 'ב' י... 'ר R. J. fasted every New Year's eve; ib. יב' י... 'ב' observed three hundred voluntary fasts; Y. Meg. I, 70^d top (also בַּב' Y. Sot. III, 19^a בְּבַיִרְ יִרֹי ') she fasts and loses her virginity; a. fr.

אומון, Tosef. Bekh. IV, 15 ed. Zuck., v. אומות.

אַרְבְּיבְ f. (אְבֵיִן) sprouting bulb, seed-onion. Y. Peah III, 17° bot. (expl. אַבֹּרֹם של בצלים (Mish. ib. 4) ושמאל צי Samuel says, it is what we call tsumahtah; v. פּוּרְבָּיִה.

עורים (מזנים אונים (מזנים tied up,] a person whose auricles are a shapeless mass (instead of being carved out). Tosef. Bekh. IV, 15 במרט, expl. ib. 16 'צ (פאזנירו מופפוח עומר פאזנירו מופפוח אונירו מופפוח אונירו מופפוח אונירו מופפוח אונירו מופפוח (פאזנירו מומר), אומר במרט (פאנירו דומות לספוג (Bab. ed. מימר לספוג (בימר לספוג (in G'mara) צימר (in G'mara) אינים (בימר).

צוּבֶּית, ע. אַנְבָּע

צִרמִצְמָאֵר. ע. צוּמִצְמָאֵר.

ערבות, v. preced. art.

אבירון א. (אַפָּמָה, cmp. אַנְמָה) juncture; יְצְמַהוּ the bunch of converging sinews in the thigh. Hull. IV, 6; expl. ib. 76^a מקום שהגירים צומְרוּן בו there where the sinews converge. Tosef. ib. III, 6; a. e.

צוֹנָרן, ע. צוֹנָרן.

ארברקא, v. צרברקא.

 女では

אַוֹכְנָא, צוֹכְנָא ch. same. Y. Sabb. IV, 6d, v. צָּבַיָּ.

תְצֵילְא f. (עמד, denom. of בְּיֵר, to lie down, to banquet, v. אַבְּילְא banqueting dish, plate.—Pl. צועור א. Y. Keth. X, 33^d bot. יבולבר מן הצ׳ באותו הלילה וו. ובלבר מן הצ׳ באותו הלילה וו. ובלבר מן הצ׳ באותו הלילה וו. ווען הצ׳ ומן הצ׳ באותו ווען הציאו ווען הציאו פון באואו ווען הציאו ווען פון הציאו ווען הציאו ווען פון הציאו ווען ווען הציאו ווען ווען ווען ווען הציאו ווען ווען ווען ווע

שול (b. h.) pr. n. pl. Zoar, a town east of the Dead Sea. Yeb.XVI,7 צ' ערר החמרים Z. the palm-town. Tosef. Shebi. VII, 15 ער שרכון שרבי until the last dates in Z. are gone; Pes. 53°; a. e.

אובר או (בער אובר אות אובר אות אובר אות אובר אות אובר אות אוובר אות אובר אות אובר אות אובר אות אובר אות אובר אות לרובר אות לרובר אות לרובר אות לרובר אות אובר לרובר אות לרובר אות לרובר אות הבי לרובר אות לרובר אות לרובר אות לרובר אות לרובר אות לרובר אות הבי לרובר אות לרובר באות לרובר לרובר אות לרובר באות לרובר באות לרובר באות לרובר הוא לרובר הוא לרובר באות לרובר הוא לרובר הו

קאוֹע (b. h.; cmp. מוּקוֹ [to shine,] 1) to come to the surface, float; to lie in a conspicuous place (on a stone, pillar &c.). Sifré Deut. 205 (ref. to Deut. XXI, 1 רלא (בשרה שת על וכי but not when found floating on the water; Sot. IX, 2. Y. Peah VI, 19c (if two bodies are found, one lying on top of the other, the ceremony of breaking a heifer's neck is not performed) משום ... משום מום not for the lower one, because it is hidden, nor for the upper one, because it lies in a conspicuous place; Sot. 45ª (referring to two sheaves lying one upon the other) והשלדון מפני שהוא צף (Ar. עק) and the upper is not considered a forgotten sheaf, because &c. Ib. צפו עומרין לחוך וכ' (Ar. ינפר (עפר) if sheaves floated into a neighbor's field; ib. צפר ארן only when they came to lie in a conspicuous place, and not when they rested on the ground? Ib. bot. one thing lying on another of the same kind is not considered as above the ground. Cant. R. to VII, 9 צף הכבשן the furnace (in the ground) came

Hif. קברה, הצרה to bring to the surface, cause to float; to cause to overflow; to flood, inundate. Tanh. B'shall. 2 הברול הברול 'ה caused the iron axe to float. Gen, R. s. 38 (ref. to Gen. XI, 8) אין ויפץ אלא ויַצֶק ה׳ כליהן הים וה׳ וכ' vayafets means vayatsef, he made the sea flow over them, and caused thirty families to flow (issue) from them. Lev. R. s. 27, beg. שלא יצים השולם that it (the deep) may not inundate the world; Midr. Till. to Ps. XXXVI; Yalk. Ps. 726. Nidd. II, 7 (expl. מבקעת בית כרם ומצים (מימי אדמה earth from the valley of Beth Kerem, upon which you make water float; Y. ed. מֵרצֵק עליו מים (fr. מרבן; expl. ib. 50b top מרבן מרם כ"ג מעלכה one makes the water come to the surface through a rag spread and pressed over it. B. Mets. 23b קשצים when he poured the sealing wax over it (without making an impression; Ms.O. a. R.1 במיבם Hof. when the wax was poured over it).

714 ch. same.

Ithpe. אְצְטֵקְיּדְ to look out. Targ. Y. II Num. XXI, 20 אַבְּטֵלְיִר (Bxt. דְּמָצְטֵלְיִר; Targ. O. וּנטטטריא; h. text מוניים, ווֹנטטטריא.

אָבְּלְּאַ, Tosef. Sabb. V (VI), 2, v. הַּיָּיִג-Pl. בּיפָּיג-Pl. בּיפָּיג-Pl. בּיפָּיג-Pl. בּיפָּיג

ראות Yalk. Hab. 565, v. דיפּרָיאוֹת.

VIX (b. h.; = NUNE, v. NY) to come forth; to shine; to bloom.

Hof. אָבָץ to be made to bloom; to break forth. Kidd. 66° (in a historical fragment) מונצין הרעה ב"ר וכ' and the evil broke forth (took its start) through the agency of Elazar &c.

אָרץ. ch., v. צִרץ.

אַנא ,אַנא v. אַ**וֹצִר ,**אַנאָ

אַרְיבֶר m. pl. (denom. of צִיצָא) provided with a tuft, crested; (Rashi: of Zeizûn). Hull. 62^b, עווף. אַנּפְשָׁנָא. אָנּפְשָׁנָא.

צוֹצֵלָא, v. צוֹצֵלֶלְתָא.

אבין אוני (v. next w.) dove.—Pl. צוֹצָלָרן. Y. Pes. X, 37^b bot. בוֹנְלָרן כטנים וצ' women are cheered on the Holy Days with what is appropriate for them, e.g. roasted ears and doves; [comment. מסנים וצ' shoes and bright-colored garments.]

אווע, Y. Erub. VIII, 25° bot. יצל, read: הַצִּיצִרָה.

ארורות, Yalk. Ps. 623, v. בצוצריות.

אַרְבְּרְרָּא pr. n. pl. *Tsots'raya* in Babylonia. Y. Yeb. I, end, 3^b; Y. Kidd. IV, 65^d top צְּרֶרָרָא Bab. ib. 72^a צִּרֶרָרָא.

PIX I=ףעַק, to pour. Num.R. s. 9 (ref. to Num.V, 15) but he may pour oil upon the leavings.

PIXII (b. h.) [to be narrow,] to be distressed, worry, v. next w.

Hif. בל המציק לישראל to distress, afflict. Snh. 104^b הציק לישראל לישראל whoever persecutes Israel, does never get tired (with ref. to Is. VIII, 23); Yalk. Is. 282. Snh. 94^b, v. יָבֶיק Yalk. Kings 237. Sifré Deut. 357 לו ספציקים מציקין לו oppressors that will oppress him; a. e.—V. מַצִּיק.

אות בות הוח אנא הצוק בות אנא לא הצוק בות אנא worry not (over the temptation to sin), I am a spirit (not a real woman).

m. (preced.) narrow point, peak, precipice, esp. Tsok, the mountain from which the scapegoat was precipitated. Yoma VI, 4, sq. Ib. 67^b (שבצי and whence is it proved that the scapegoat must be led to a pre-

cipitous place?; a. e. – Pl. צוֹקרן. B. Mets. VII, 10; ib. $36^{\rm b}$; a. e.

እርምነሄ f. (preced. wds.) distress, trouble. Targ. Y. I. Gen. XLII, 36 (some ed. እግርካሄ pl.).

אוֹנ (b.h.; cmp. יצר) [to turn,] 1) to tie around, wrap. B. Kam. 49^b, a. e. וכר לְצוּר על פר וכ' does one want a document to tie around his flask?, i. e. does one care for a paper except for the value it represents? Koh. R. to VIII, 8 (ref. to Zech. XII, 1 צר רוח של אדם בגופו he tied up the spirit of man in his body, v. צרֵר; a. e.--2) to form, shape. Sabb. אורה בכלי בורה he who draws a figure on a vessel. Ib. 103b כולו שרצור כולו until he has drawn the entire figure which he intended to draw. Gen. R. s.7, beg.; Yalk. ib. 11 יכול לצור . . . יכול בורה בו"ד צר צורה צורה במים (not מלך) a human being draws a design on land, can he draw a design in water?; Mekh. B'shall., Shir., s. 8. Lev. R. s. 14 לשני ציררין זה צר דמותו וכ' like two painters, one paints the likeness of one &c.; a. fr.— Zeb. 94a, v. infra.—3) (with לכל to surround, besiege. Sifré Deut. 203 אין צַרִים על עיר וכ' we must not begin the siege of a town later than three days before the Sabbath; a. e.-[4) (cmp. זור to press, v. צרר I.]

לבידער האומרה (אירה ביידער האומרה ביידער האומרה (אירה ביידער היידער היידער היידער היידער היידער היידער היידער איידער היידער איידער היידער איידער היידער איידער היידער איידער היידער איידער היידער היי

ר (oet usalem) three years, a. e.

Pa. צַּבֶּרר 1) to form, shape, paint, engrave. Targ. Job X, 8.

Targ. Jer. XXII, 14; a. e.—Part. pass. מַצַּבֶּר , תַּצְבֶּר Targ.

עורכא צורכא

0. Ex. XXV, 33, sq. (h. text משמים). Targ. Ez. XXIII, 14 (h. text משמרת). Targ. Y.I Lev. XXVI, 1 (h. text משמרת).— Gitt. 36²; 87^b, v. פְּוֹרְהָא , בְּוֹרְהָא .—2) to tie up, fold under. Men. 37^b האר מאן דצַרְּרֶה לגלִיבִיה לגלִיבִיה Rashi (ed. דצרירה; Ar. דצרירה) he who folds his cloak (and puts the show-fringes on the fold).

Zr.L

Ithpa. אְצְטֵיּרְר, אִצְטֵיּרְר, to be embroidered, shaped. Targ. Ps. CXXXIX, 15 (ed. Wil. 'אנטרה, corr. acc.; h. text (רְסִמֹי).—[Ithpe. אָרְצֵיר, אָרְצֵיר, יַר.]

ארן III m. (preced. wds.) [twist,] אי דקל band made of palm-bark (cmp. בַּבֶּר III).—Pl. constr. צּוּרֶר Sabb. 90b צַּוּרֶר (Ms. M. צַּוּרֶר (אַרָר שׁתִּרם he who carries palmbands abroad (on the Sabbath), has transgressed the law by carrying two strips.

The ch. same.— Pl. צורר אלי בלי הבלי בלי bot. 'צור (Ar. אור יצר) ropes made of palm-bands.

ציאר .v. צורא, צור .v. ציאר

צורָתא, v. צוּרָרָא.

אוֹרָנִא, pl. צוֹרָנֵיא, צוֹרָנָא, v. אוֹרָנָא, v. אוֹרָנָאָ

אַרָבָת, ע. אוֹרָבָת.

מורכא, Yalk. Jon. 550, v. אברובא.

features of the child (born in adultery); אנא לי the features of the adulterer. Ab. Zar. III, 3 מצורת חמה a representation of the sun; דרקון 'Yof a serpent (idolatrous emblems); a. fr.—Tosef. Meg. IV (III), 41, a. e. המתרגם he who translates a Biblical verse as it is formed, i.e. word for word without regard to idiomatic differences.—Taan. וופי של של a stately person. M. אנשרם של צ' worthy men; Yalk. Joh. 31 של צרות של מי (corr. acc.).— Pl. אורוים. Y. Ab. Zar. III, beg. 42b; Tosef. an in- כתב המהלך תחת הצ' וכ' (XVIII), 1 an inscription under paintings or busts; Sabb. 149a הצורדו. Num. R. s. 9 ביתך שחורות וכ' are the paintings in thy house portraits of black or of white persons? (Gen. R. s. 73 מראות); a. e.—[Yalk, Gen. 72 צורות היאור, v. צורות, v. צורות, v. צורות, אוני 2) creature. Gen. R. s. 24, beg. (ref. to Is. XXIX, 16) נדול שמדמרן צ' לרוצרה ... great (bold) is the power of the prophets who represent the Creator under the form of the creature (by ref. to Dan. VIII, 16; Ez. I, 26); a. fr.

יַבְיר balsam, v. צְרָר.

עוֹרָיִר, צוֹרָיִר, ע'רִיִּר, v. אוֹרָיִר, v. אוֹבָר.

יי, אור, אור, אור, אור, ווי, need, necessity. M. Kat. II, 4 לצ' המוער if required for use during the festival; לצ' if the seller is in need of money. Pes. 5b we do not say, שלא לצ' ... שלא לצ' since lighting a fire is permitted (on the Holy Day) for the need of the day, it may also be permitted where it is not needed for the day. Y. Naz. III, beg. 54° הבערה לצ' יצאח the prohibition to start a fire on the Sabbath (Ex. XXXV, 3) is specified for a purpose (for interpretation). Sabb. 131b עושה אדם needed for the altar (v. נְבוֹהַ). Bets. 21b עושה אדם man may use a loaf of bread for whatever he may need (not only for eating); Ber. 50b צַרְבֶּדוֹ (pl.). Snh. 88b שלא שמשו כל צַרְכָן who had not attended their teachers sufficiently; Y. ib. I, אין בעור בן ; a. v. fr.—Euphemisms: Y. Keth. V, 30b היתה צורכה בארורים she gratified her desire with other men; Gen. R. s. 52 צַרֶבֶּיהָ (pl.). Y. Ber. III, 6° אלשה צרכר I will gratify my desire; a. fr.—Pl. צַרְכֵּים, constr. צַרְכֵּי, צַּרְכֵּי, Ber. 46b צַרְכָּים 'צ the requirements of a meal. Sabb. XIX. 2 (133a, sq.) מרלה 'z all preparations needed for circumcision. Shek. ומכרו לצ' עולות (Y. ed. לצריכי) shall be sold for the purposes of (to buy with the money realized) burnt-offerings. Bets. 28b לכם לכל צָרְכֵּיכֵם 'for you' (Ex. XII, 16), for all your needs of the day. Y. Ber. V, 9b bot. טואל צַרְבֶּרוּ inserts the prayer for his individual needs in the benediction 'Hearer of Prayers'. Lev. R. s. 34, end (ref. to Is. LVIII, 13) מכאן ... לחבוע צרכיו בשבת from this we learn that man must not pray for his individual wants on the Sabbath; a. fr.—Y. Ḥag. II,78a top עשה צרכיו עמה had marital connection with her, v. supra. Nidd. IX, 1 ערכיה צרכיה urinated. Ib. 2 צָרְכֶּרְהָן. Yalk. Job 927 (ref. to Job XLI, 7) סוגר כל חותמות הצרכים he (the Leviathan) closes all the seals of needs (all his own orifices of discharge, contrad. to בל חומות המצוכים all the seals of those that have needs (causes their obstruction); a. fr.

Y. בוֹרְכָא, אוֹרְכָא, ch. 1) same. Targ. O. Deut. II, 7 (Y. pl.) Targ. I Kings V, 22; a. fr.—Euphem. Targ. Y. Ex.

VII, 23 (h. text פנה, v. כובה). Targ. I Sam. XXIV, 4; a. e.-Y. Dem. VI, 25d bot. לדן וצ' לדן both conditions are required. Y. Hag. I, 76a top 'הור צ' לההוא therefore we need the opinion of &c.-Y. Shebi. III, 34c bot. דאַדל who goes out to ease his bowels. - Y. Peah מכיון דתנינן דרך היתיד דרך הרבים מה [read] מכיון דתנינן דרך היתיד דרך יב' אתא מימר לך וכ' (v. Asheri to Peah II, 1) since the Mishnah mentions private roads, what need was there to add 'and public roads'? It is to tell thee &c.—Ib. [read:] לא צ' אלא אר קדשה ... אי לא קידשה it was only necessary to discuss, whether or not he sanctified it as the share of the poor &c. Y. Pes. VII, 34d sq. לא צ׳ דלא אמר (צ׳ צ׳ it is needless to say (it is self-evident) that not (that we do not listen to him), and if he says . . . , we surely do not &c. Ib. II, end, 29° לא צ' דלא הכהנים וכ' פאל it is self-evident that not (that they dare not use tepid water), but how about the priests themselves, dare they &c.? Y. Ber. II, 5b bot. (on the text Cant. VI, 2) אלא צ' אלא דורי ירד לגנו לרעות בגנים there would have been no need to say any more than 'my beloved went to his garden to feed in the gardens' (leaving out לערוגות הבשם). Y. Succ. V, beg. 55^a (ref. to Jon. I, 3) לא צ' דילא וירד עכו it ought not to read otherwise than 'he went down to Acco' (the nearest harbor to Zarephath, why, then, does it say, he went to Japho?); Yalk. Jon. 550 לא צורבת דלא כתיב ים' (corr. acc.); a. fr.—V. אָרִיךְ – Pl. צוֹרְכֵּיָא, צוֹרְכֵּיָא, צוֹרְכֵּיָא. Targ. Y. Deut. XXIV, 6. Targ. I Kings V, 23; a. e. -2) needed repair. Targ. Ez. XXVII, 27 (h. text ברכן).

צורר

pr. n. pl. Tsoran, a Samaritan place. Y. Dem. II, 22° bot. וב" וראר כקסרין (not 'ב) and Tsoran, to be sure, is legally like Cæsarea.

אַרָרְיָרְאָ, v. אַרְעָץ, אַרְעָץ, אַרְעָץ, f. = h. אַרַעָץ, leprosy. Targ. Y. Lev. XIII, 51; 55 (ed. Vien. "ix). Ib. XIV, 57. Targ. Y.I. Num. XII, 16 (XIII, 1) צְרַשֶּׁתָא (ed. Vien. צֶרַעֶהָא, צֶרַעֶהָ, corr. acc.). Targ. Ps. CI, 5 צירעתא ed. Lag. (ed. Wil. צַרְעָהָא; Ms. צרער); a. e.—Pl. צרער, ארען. Gen. R. s. 20; Yalk. ib. 30; Ex. R. s. 3 ארנון 'ב are leprous spots, v. סלעא.

ארוון m. (b. h.; אָרַשָּׁ smelter, goldsmith. Y. Keth. VII, end $31^{
m d}$, a. e. צוֹרָפִּרן ${
m v}$, ${
m v}$. צוֹרָפִּרן צֹיִרְפִּרם ${
m Pl}$. צוֹרָפִּרן צֹיִרְפָּרם. Kidd. 82ª (Ar. צרוֹבִרן); a. e.

אַרְרָה, אַרְּרָא, (תְּרָא) f.=h. צוּרָה. Targ. O. Deut. IV, 16. Targ. Y. Ex. XX, 4 צורה. Targ. O. ib. XXVI, 1. Targ. Ez. XXVIII, 12; a. fr.—B. Mets. 69^b לצור בה צ' דצבו יב' to put a painting on (as a sign), which people like, and by which trade is increased. Yoma 54a, v. ברוב I. B. Bath. 54° רב לא קני ... אלא בצ' Rab took symbolical possession of the garden of the school-house merely by drawing a figure. B. Mets. 45b במרה his mind is on the figure (the legend on the coin which determines its value), וצ' עבידא דבטלה and the legend is liable to abrogation. Sabb. 63a אי דשמעהא the form (general outlines) of the subject to be discussed; a. e.

אַב (or אַב (cmp. נְצָבַת) to join, follow; to attend. Sabb. 30^b, v. אַנַה.

Hif. הציה to incline (the ear,); to listen. Midr. Till. to Ps. XXX, end מציח לדבריהם the Lord listens to their words (ref. to Mal. III, 16).

<u>אַדַוורָנא</u>

*Polel אוֹשִׁ (cmp. שׁמֵע Hif.) to proclaim. Y. Sot. IX, beg., 23b כי ימצא לא שתחא חוזר ומצוחת עליו 'if there be found' (Deut. XXI, 1), this intimates, that thou need not go around and issue a proclamation about it (calling upon the people to inform the authorities of any slain body found).

TIY, TIY ch. same, to listen, obey. Targ. Jer. VI, 10 וכרנצית Targ.Ps. V, 3יית (imperat.). Targ.Is. LIII, 5 למֵרצַת יב' ed. Wil. (v. קול I) and when we listen &c.; a. fr.—Part. צְּרֵת, צֵרֶת, צֵּרֶת, Targ. Prov. XVII, 4. Targ. Ps. CXXX, 2; a.fr.—Keth. 63a אר לדודו צ' if he heeded my advice. Ab. Zar. $28^{\rm b}$ 'מאן צ' ליהורה וכ' who heeds what Judah the Sabbath-breaker says? Yeb. 89a 'צ' ... לא צ' בחרר מאנר צ' ... לא in the case of two vessels, if you tell him that he must give T'rumah from each, he will obey; in the case of one vessel, if you tell him that he must give T'rumah twice, he will not obey. B. Kam. אול דלא צ' לדינא a warrant issued because he did not heed the decision of the court; יכיון דאמר צַיִּרְתְנַא וכ' (Ms. M. צָאָרוֹתנָא, v. Rabb. D. S. a. l. notes 5, 6) as soon as he says, I shall obey, we tear up the warrant (v. פּֿתִרֹחָא); a. e.

אבית, אצית (with אודנא, or sub. אורנא) same. Targ. Y. Ex. VI, 28. Targ. Deut. I, 45; a. fr.—B. Bath. 74° אצריד אר שמעה listen! what dost thou hear?; Snh. 110a bot. Ab. Zar. או ליח ליה heed him not. Keth. 60a, v. אָבֶלְלָא; a. fr.

Pa. צַּהַרָּת to cause to listen. Y. Taan. I, 64ª bot. ובסופה מת מצבית ליה וכ' and finally thou madest him listen (to thee), and he said &c.

אַנֵית v. אַנַרּג.

ארבער בעצר m. (contr. of צערצער בעצער, cmp. צערצער ייניין) very little, shrivelled. Lam. R. to I, 5 'טן קרם חדין סבא צ' וכ' (Ar. הדרן צייהורא) do you get up before this shrivelled old man?

חצ m. (b. h.; אות a) 1) bright, resplendent. Cant. R. to V, 10 (ref. to צח לר ... ואדום וכ' (ib.) או bright (propitious) to me (Israel) in Egypt, but red (threatening) to the Egyptians; ib. [read:] צת לי בים ... וארום למצרים בים; ib. צח לי בעוה"הב וארום לי בעוה"ז; Yalk. Cant. 988 (corr. acc.). Yalk. Sam. 109 (play on កំនុំរំង, I Sam. X, 2) วัน កំន רום bright is the shadow of the day (of Saul); איל של של אול של לקן ומלכים וכ' bright was the shade (declining day) of the patriarch (to whom it was said at Bethel), 'and kings shall proceed from thee' (Gen. XXXV, 11); Midr. Sam. ch. XIV צלצח של חוקן (read: 'צלצה צה צל ב'). —2) brightness. Ib. צל צחו של דום (read: צל צח a shade bright as the brightness of the (full) day.

צוור. v. צווא.

בית אבורנא, אבורנא m. (preced.) drought, (with בית or sub. מבים) parched ground. Targ. Job XXIV, 19 second vers. Ms. (ed. צחוחא). Targ. Ps. CVII, 33 Ms. (ed. צחוחא). Targ. O. Deut. VIII, 15 (Y. ברונא, corr. acc.). Ib. XXXII, 10 (Y. צהונא, Targ. Is. XXXV, 7; a. e. (ed. Lag. צוהונא).

אורן א. (b. h. בודל (מודל (מו

דורין. to be bright, glisten; to polish. Part. pass. מורים; pl. אברים a) resplendent. Targ. Cant. V, 14.—b) (cmp. האברים) in polished armor. Targ. Ps. LXVIII, 77 (Ms. אַרִירוּב, h. text הווים).

ראַ, אריץ (האַצ') [to be parched in the sun,] to be dry; to thirst. Targ. O. Ex. XVII, 3 (v. Berl. Targ. O. II, p. 25). Targ. Ruth II, 9 (ed. Lag. יחש); a. fr. — Part. אַרִּיבְּי, אַבְּיִרְיּי, צַּיִּוְיִין, צַּיִּוְיִין, צַּיִּוְיִין, צַּיִּוְיִין, אַבּיִּרָי, Ib. XXI, 14. Targ. Ps. CVII, 35 (ed. Wil. אַבִּיוֹיִיץ, ed. Lag. (בְּיִרִיץ, Ib. 5) בַּיִּרְיִין, ed. Wil. (ed. Lag. אַבְּיִרִין, soth. ed. בִּיִּרִיץ, Ib. LXXVIII, 17 בּיִרִין, יבּיִרוּין, אַבּיר וֹבִייִּרְיִין, a. fr.—Ib. LXVIII, 7 Ms., יבּיִּרְיִּרָי, Pes. X, beg. מוֹר ובּיִרוּא בּירִר וֹר' since I am thirsty. Ib. [read: בּיִרִּרְרָּרָר, אַבֹּיּרָר, אַבֹּיִר, אַבַּיּרָר, אַבָּיר, אַבַּיּרָר, אַבָּיר, אַבָּירָר, בּיִרְרָּרָר, אַבָּירָר, בּיִרְרָּרָר, אַבְּירָר, אַבָּירָר, בּיִּרְרָּרָר, אַבְּיִּרָר, בּיִּרְרָּרָר, אַבְּירָר, בּיִרְרָּרָר, אַבְּיִּרָר, אַבְּירָר, בּיִרְרָר, בּיִרְרָר, בּיִּרְרָר, בַּיִּרָר, בַּיִּרָר, בַּירָר, בּיִרְרָר, בַּיִּרָר, בּיִרְרָר, בּירָר, בּיִרְרָר, בּירָר, בּירָר, בּירָר, בּירָר, בּירַר, בּירַר, בּירָר, בּירָר,

Af. אַבְּוֹרְי to make dry; to cause to feel thirst. Targ. Is. XLVIII, 21 רלא אַבְּוּרנּוּן (ed. Lag. אבור אווי ווא וואר (ed. Lag. ומצרור אַבְּוּרנּוּן אַבְּוּרנּאוּ (ed. Lag. רמרידון אַבְּוּראוּ (ed. Lag. אבור אווי אַבְּוּריאוּ) and cause their (legitimate) owners to thirst (h. text ורצמאר).

י אָרְוּאַ, אִיְחְאַ (אִיְחָאַ, אִיְחָאַ, אִיְחָאַ) f. (preced.) dryness, thirst. Targ. Jer. XLVIII, 18 (ed. Lag. מול). Targ. Ps. CVII, 35, v. preced. Targ. Job XXIV, 19 יוֹבָּאַ Ms. (ed. יוֹבָּאָ; h. text מַרְהֹי.).

אַרְרְּרְבְּע f. (preced.) thirst. Y. Yoma VI, 43d ... מאי how is thy thirst.

"אַרוֹרָן m. (preced.) parched, thirsty.—Pl. צְּחֵרנִיךְ. Targ. Ps. CVII, 5, v. בְּחֵרי.

אַרונא. ע. צרונא.

דורבות the brandishing of the enemy's swords. Mekh. B'shall, s. 2 כנגר צ' הרבות שלהן this (the lightning) corresponds to their (the Egyptians') brandishing their swords; Yalk. Sam. 160 צָתְצוֹתִין .—Pl. צָתְצוֹתִין (or 'עַבָּר). Midr. Till. to Ps. XVIII, 13 ... ברול ... מיני צ' של ברול ... again Pharaoh brought up various kinds of glistening iron (steel) armor, and the Lord brought lightnings which are glistening.—2) clear fluid, dilution. Yeb. 105a אי אפשר לדם בלא צ' דוק it is not possible to spit blood without a solution of saliva in it.—Pl. constr. צר', צרוצותר, 'צר', צרוצותר'. B. Kam. 25a; Nidd. 22a, a. e. אבתו dilution of the gonorrheal discharge. Ab. Zar. 35a abn 's particles of diluted milk (in the holes of cheese). Sabb. 144b לפר . . . בלא צ' שמן because it is impossible for the serial fluid of olives not to contain particles of diluted oil; Tosef. Toh. X, 3,

אַרְאַרוּע, אַ ch. same, glistening. Targ. Nah. III, 3 (h. text בריבוּ).—Pl. אַרוּצוּיִרין. Targ. Ez. XXI, 33.

תאבירן אוני (ע. הודא ווע to polish, furbish; to clarify, make clear. B. Mets. 84° מעוֹיְבִיוְעָן במים arms are considered finished, when the smith has furbished (steeled) them by putting them in cold water. R. Hash. 33°... בים עום אים עום עום עום עום מעובים עום אים עום מעובים עום מעוב

לשונו Pering even when the blood is clear. Deut.R. s.1 לשונו הלי נמיד וכי המצַוְאַדְהָה מיד וכי his tongue is cured and speaks at once clearly in teaching the words of the Law.

בואַע

TYPY ch. same, to polish, furbish; to clarify. Targ. Jer. XLVI, 4. Targ. Is. XXI, 5.

*תְצֵהְי, v. תְצָהוּ, v. תְצָהוּ, to נּלְבֶּבֶּע II (transpos. of תְצָהוּ, v. תְצָהוּ, cmp. בְּצָהְיּלִי, cut. Gen. R. s. 94 (play on הדיאל, Gen. XLVI, 24) מְצַהְיִרִּים וּכי they cut with their teeth (make cutting remarks) and sneer with their lips.

רוב f. pl. (רוצויצ) clear words. Targ. Is. XXXII, 4.

PTY (b. h.) [to be bright,] to laugh; to jest, sport.

Pi. אַרִיהָ אַמּחָר Macc. 24^b אַרָּר רְצְּיֵחְל (Ms. M. מְשׁחֹם, v. Rabb. D. S. a. l. note) therefore I am glad. Gen. R. s. 53 (ref. to Gen. XXI, 9) אַרְן מצחק אַלאַ גַּלְוּר וֹל (sporting'alludes to licentiousness, v. בְּחַרְּק. Ib. מַבְּחַר מוֹם and pretended to be only jesting; a. e.—V. מַחַשָּ

רובע ch. same. Y. Erub. V, beg. 22b, v. בְּבָּא.

ָסְטְרָא v. אָטְרָא, v. אָטְרָא,

*£ît . ∧ 'XÎKÎK

אַבְּלּא, אִיבְּא I m.=h. אַבְּוו. Targ. Nah. II, 8 (ed. Wil. אִיבָּא; h. text אָרְבִּין.).—Pl. אִיבָּי, אִיבִּי, אַבּי, יִצִּג. Targ. Is. XLIX, 22 (ed. Wil. עִיבִין ווצר).

אָבֶּבְּי II m. (preced.; cmp. אָבָבָא); pl. צִּבְּבִּי rakings, chips, twigs &c. Targ. Y. Num. VII, 5 (חידון צ׳ וכ׳ (not צִי וכ׳) the chips (of the wood used for the wagons) shall be used for the altar pile.—B. Kam. 93°, v. בָּבָּבִין. Taan. 23°; a. fr.

אָרַבְוֹרָאָ, v. אָרִבְּוֹרָאָ

ערבור, 'בע m. (b. h. אַבֶּר; בּבָר; ו) heap, pile. Pes. 10a צ' אחד של חמץ one pile of leavened matter.—Pl. ציבורים, עבורין, 'ציבורין, 'ז'. Ib. 9b. Gen. R. s. 39 עשרו צ' וכ' he put up piles of sand and brought sieves &c.; Yalk. ib. 62, end; Yalk. Neh. 1071, v. אֶבֶר. B. Mets, II, 2 בּוֹרֶר פֿרוֹת fruit in piles; מעות coins in piles. Y. Peah VI, 19c bot. (ref. to ציבורי זיתים, ib. VI, 5) מה בין הצ' מה בין הצ' מה בין האימו what difference is there whether there are piles of olives or olives (not piled up)?; a.fr.—2) congregation, community. Ber. V, הוא ב׳ הוא and if it happened to him as a deputy of the congregation (public reader of prayers). R. Hash. אור דרן של צ' an evil decree concerning a community, opp. רחיד. Ab. II, 2, v. אַמֵּל. Sot. 40a אַרמת צ׳ the fear (respect) of the assembled congregation. Ber. 8ª שובה שהצ' מחפללרן when the congregation is in prayer. Zeb. V, או מאמ הצ' communal sin-offerings; a. fr.

בורה, אינה ch. same, congregation. Targ. Prov. V, 14 Levita (ed. מֵרְיִא).—Y. Gitt. III, 45°a bot. ליה וכי there is no community altogether rich, none

altogether poor. Taan. 25° אפשר דרוברי צ' לבירהו וס' perhaps when the congregation break their hearts (humble themselves in prayer), rain will come. Y. Sabb. III, 5d top כל הוה מורי בצ' הוה מורי בצ' הוה מורי ווון, 5d top לא דרע... בצבורא (some ed. דעבורה) he did not know that R. 'A. had interpreted that verse in a public lecture; a.fr.—Pl. צְּבַבּרְרָהָּיִרְאָ, 'בַּצַבּ. Y. Gitt. I. פּי, אַרבּבּרְרָהָרָאַ lent money to congregations.

אָרְבְרָּרָא, v. צִיבְרָרָא.

אַרְבְּיְא f. (or צִּיבִּיְא m.pl.; v. אַרְבָּא II) spice-wood, roots &c. Ḥull. 84 b' שוא בהי צ' (Ms. M. ציבא, v. Rabb. D. S. a. l. note) he threw spice-wood in; B. Mets. 29 b (Ms. M. צִיבֶּי; Ms. H. נציבא; ערבא

אַרָרָאָרָא, א. אַרָּבְיָרָא, a. אַרָבְיָרָאָרָא.

אַרְבָּאָא I tongs, v. אַבְבָּאַ

אַרְבָאַ II outfit, v. אַרָבָאַ.

צוד ע. צוד

עביה (b. h.; v. צֵירָה) game; provision. Pirké d'R. E. ch. V מירון צֵירָן של בריות and give mankind their sustenance.

יצַרָּר, v. צַרָּדָא, v. צַרָּדָא.

-T1Y, v. 75.

אַרַדָּא, v. אַדּרָצָא.

ארן אין (צדין m. (צדין 1) hunting, ensnaring. Targ. Gen. XXVII, 30. Targ. Y. I ib. X, 9 (Y. II צִּירָא a. צִירָצ).—2) game. Targ. ib. XXVII, 3 (O. ed. Amst. אָדָרָא). Ib. 5 (Y. ed. Amst. בִּירָא). Targ. Lev. XVII, 13 (Y. ed. Amst. בִּירָא).

בייתי f. (b.h.; preced.) 1) hunting, laying a trap. Sabb. XIII, 5 יצ אווים that which requires catching (in a trap, chasing into an enclosure &c.). Tosef. ib. XII (XIII), 3 יצ לוורא the second act of catching; a. e.—2) (cmp. אינוין)

outfit for travelling, provision. Yalk. Josh. 7 (ref. to Josh. I, 11,) quot. fr. Tanna d'bé El.) מרי צריכה שם לי was provision necessary there? did they not have the manna &c.? Ex. R. s. 25 'שהוצראו וכ' the provision which they brought with them from Egypt; a. e.

בירון, v. צוֹדָן

אַרְרָבֶּׁר m. (צוּד) hunter; trnsf. flatterer, hypocrite. Gen. R. s. 63; Yalk. ib. 110 שוֹּדֵילָ v. שוֹּדֵילָי.

אַרַדָּלָא, v. צִירוֹן.

צַּיִרְקָּרָא, אָיִרְקָרָא, עִידָקּרָא, v. sub צִיּדְקָרָ.

בְּחַרְאָ, 'חֹצְ m. (צְּחַבְ) becoming shining. Sifra Vayikra, N'dab., Par. 6, ch. VIII; Hull. I, 5 אווו האחר a pigeon in the incipient stage of brightening plumage; ib. 22^b. [Sifra Thazr., Par. 5, ch. VIII הצר' אונו מציל, read: הוצר', והצר' והצחוב.]

צרהיא. ערהיא.

777, Y. Yoma I, 38b, v. next w.

 reference to herbs) is not written in the command (Gen. I, 11), but only in the 'bringing forth' (ib. 12). Y. Sabb. XVI, 15° מאה ... דבר אמירה צ' one hundred and seventy-five sections in the Torah are introduced by dabber, emor, or $\it tsav.$ Y.YomaI, 38b (ביוו (not לציוו) as to the execution of the order (Lev. VIII, 5 sq.), opp. למצוה as to the general command (Ex. XXIX, 9). Num. R. s. 7 כל מקום שנאמר צ' לבי מיד וכ' wherever the word tsav is used, the order refers to the immediate present and to the future; אין ייי זריזות ... יצ' tsav has everywhere the meaning of encouraging; ארן צי הוסרון כיס tsav always refers to a loss of money (material sacrifice); אין צי נא tsav means warning. Gen. R. s. 20, beg. מפנר מה הנרחו צוורקה אדרר צוּהִר ... why left they thy command unheeded, and followed my command? Ib. s. 19 עברו על צרווי they transgressed my command. Ib. s. 63 (play on דרהוצצו, Gen. XXV, 22) זה מחיר צוורו של וכ׳ each annuls what the other commands; a. fr.—Pl. צרי, צרווררן, צרוורם, ער Lev. R. s. 1; Y. Ber. IV, 8a top ביות צי וכי eighteen executions of the orders ('as the Lord commanded') are contained in the second record of the Tabernacle (Ex. XXVIII, 23-

בֿנור

אָרַוְוֹרָאָא, v. איִבְּיִגא a. אָרִוֹּרָרָא.

אַנוּתִתָּא. v. צַּינְוָדָוֹאָ.

אָל (b. h.) pr. n. Mount Zion, Zion (= Jerusalem). Midr. Till. to Ps. XLVIII אבל בצ׳ אינו כן but this is not the case with the city of Zion. Ib. to Ps. LXXXVII עלים שלטין שלי Zion which is my (the Lord's) palace; a. fr.

እርባሚ ch. same. Targ. Ez. XXXIX, 15, v. ከኢካጂ.— Denom. ሥጃ.

יסירקי =צירקי, read: סירקי=צירקי, q. v.

אי בֿיִּדְרָ (צְּיִּרְ m. (צִיּרְר) drawing, figure, plastic moulding (above the door). [Koh. R. to II, 12, v. צְּיִּרָר L.]—Pl. צִיּּרָריְרָּן. Tosef. Ohol. XIV, 10, contrad. fr. ברחוירן.

רְדְּלָּלְ, אֵרְדְּלָּלְ, ch. same, esp. embroidery. Targ. Y. Ex. XXVI, 1. Ib. XXVII, 16; O. ed. Berl. (oth. ed. אַנֵּי, h. text

סף ח. Ib. XXVIII,39; O. ed. Berl. (oth. ed. צַּיִּדר); a. fr.—Pl. צַּיִּדרי, אַדּוּדי, Targ. I Kings VI, 29. Targ. Jud. V, 10; 30; a. e.

צַיִּיר .ערוֹרוֹת.

צַחָרָא, v. צַרְחָרָא.

*לְרְבְּׁרְ m. pl. (בְּחְנָה v. בְּחְנָה) a preparation of small fish. Ned. הוא עלה צ' מאר if one vows abstinence from tsihin, how is it (is he allowed brine and muries)?

ייִרוצרון, ערווצרון, v. sub צריוצרין.

אינר, אינר,

רוטא חדר (אַרְּרָדְ, אַרְּרָדְּלַ, 'רֹזְעַ ch. same. Gen. R. s. 79 אַרְּרָרָר וּכ' יב'י saw a fowler stand catching birds; Y. Shebi. IX, 38^d. M. Kat. 11^a אַראָר Ada the fisher; a. fr.— Pl. צַּרְּרִין, צַּרְרִין. Targ. Is. XXXIII, 21. Targ. Jer. XVI, 16.

צררדא, v. צרידא, I, II.

אַיִרהַ עַעָרָא, אַיִרהַלָּרָא, בּיִרהַלָּרָא, ע. אַיִרהַלָּ

אות ביי ביי pr. n. pl. Ts'yadta. Y. Meg. I, 70° bot. (transl. ביי Josh. XIX, 33 (prob. Bethsaida, v. Neub. Géogr. p. 225).

אַררוּך, אָברוּרוּרָ, v. אַררוּרָר.

צַלְיִינִית .v. צַרולנות

בְּרִיבְעָרָה f. (צוּם) faster, self-afflicting. Y. Sot. III, 19^a they added to them (the false Pharisees) a self-afflicting girl (Bab. ib. 22^a).

צַרָּרָן, צָרֵּרָן, עַרָּרָן, צַרָּרָן. עַרָּרָן.

ציקן, v. ציקן.

בְּרֵּרְ, בְּרֵּרְ, ch. same, esp. embroiderer. Targ. O. Ex. XXVI, 36 (ed. Berl. בְּיוֹר , read בְּרֵּרָ, v. Berl. Targ. O. II, p. 28). Ib. XXXV, 35 (ed. Berl. בַּיֵּרָ, יִצְּיֵּרָ, בַּיִּרָּ, יִצְיַּרָּ, בַּיִּרָּ, ch.).

ארר על I pr.n.pl. Ts'yar, in the district of N'vay. Tosef. Shebi. IV, 8 צור וצ', Y. Dem. II, 22^d top צור וצר וצ'.

רְרֶאָ II, אֻרְירְאַ m. siege, v. בְּרָר. [Targ. Y. Lev. XI, 17 בירא y. v. אַנּרָא Ti.]

אררי, אריי, m. (אויי) listening. Targ. Y. Deut. XXXII, 1.—Targ. I Chr. I, 30 (transl. of משמע pr. n. pl.), v. אמיראא.

אַרָרְעוֹרָ, v. הוֹחִיצַ.

1276

צותורא, v. צותורא.

בירת ה. f. (preced. art.) listener, eavesdropper. Gen. B. s. 18 I will not create her out of Adam's ear שלא חולא that she may not be an eavesdropper; 'צ וְּחָר and now she is an eavesdropper (ref. to Gen. XVIII, 10); Deut. B. s. 6 בַּיִרתְּלָינוֹת Tanh. Vayesh. 6; a. e.—Pl. צַיִּרתְלָּינוֹת. Gen. B. s. 45; Deut. B. l. c. צַוֹּוְתִי ; a. e.

Ithpe. אַרְצִיל to become clear (in mind), be rational. Gitt. אַרָר מַרְצִיל לֹאַ וֹכְ' מִרְצִיל לֹאַ וֹכְ' when he is rational again, he need not retract what he said when delirious.

-צי ע. ציל

אב ביל f.=ב shade, esp. the shade from the covering of the Succah. Succ. I, מרובה מגילקה מוניקה מונ

אַרְלּרְּזִין m. (בְּלְבְּיִרי, Pl צִילּהִירין. Targ. Ps. CXXXVI, 13 (ed. Wil. צָלְהִירִן; Ms. בַּלְהִירִן).

ארקליל f. (v. פרלא ב') clearness (of mind). Meg. 28^b a Talmudic decision בייא צ'ור requires a mind as clear &c.; Erub. 65° צרלי Ms. M. (ed. צלוראג', corr. acc.). Yeb. 113° sq.; Gitt. 70^b, v. אילא.

אַלְחָתָא. v. אַלְרוֹ**תָא**.

אבר. א. ביל אין א. ביל m. = h. צָבֶּר, yoke; a yoke of oxen. B. Bath. אין ביל מלי ב' וכ' 'כ' אי וכ' 'כ' לכן where they call a yoke tsimda and the oxen bakar &c.; כוליה וכ' כוליה וכי לבקר צ' כוליה וכי where they call also the oxen tsimda, there (in selling the צַבֶּר) he sold him the whole (the yoke and the animals).

אַרטּוּדוֹ, אָריִטְיּלִּי, m. (אָמֵי sprouting, growth. Tosef. Neg. IV, 2 להציל בצ' to save (relieve from the leper's restrictions) by the growth of black hair (Lev. XIII, 37).

Thank, 'Ak ch. same, growth. Targ. Am. VII, 1. Targ. Is, XL, 31.

צומים, ע. צימוס.

אריקין אין ch. same.—Plו עינשיקין. Y. Dem. II, $22^{\rm d}$ top מערן דצי a load of raisins. Y. Sabb. VII, $10^{\rm a}$ bot., v. מסבסלה.

ארכות און אריין אריין אריין אריין scarce things, curiosities. Sabb. 63² בעלכתא רבי גוא רצו' בי און דעלכתא און אריין אריין אריין און אריין פאריין און אריין פאריין און און אריין פאריין פארייין פאריין פאריין פאריין פאריין פאריין פאריין פאריין פאריין פארייי

ארבות איל, אובר, m. (אַמַר) heat, fever. Pes. 55b יברות איל, אובר היים her heat has left her (the breeding hen's desire to hatch is gone). Hull. 51a יב בעלמא הוא וכ' בעלמא בי it is merely the fever (from the inflicted wound) that has seized them (and we need apprehend no injury to a vital organ). Gitt. 69b יב יברא ב' בי outside fever (eruption); אברמרא ב' בוונא בי בי בוונא בי בוונא בי בוונא בי בוונא בי בוונא בי בי בוונא ב

אַרָּרָן, אַלּיִרָּן (denom. of צִּבּוּן) to put up a pile, to mark. Shek. I, 1; M. Kat. I, 2 (2a) מצרנרן על הקברות Y. ed. (Bab. ed. a. Mish. TX; v. Rabb. D. S. a. l. note 2) graves are marked (with lime). Ib. 5^b מדה ... קבר וצירוה (not רצ') a field in which a grave was lost, and which they marked. Maas. Sh. V, 1 כרם רבער מציינין וכ' a vineyard in the fourth year is marked with clods of earth, ... and graves with lime &c. Y. Shek. I, 46^a top (ref. to M. Kat. I, 2) לא כבר צרינו מאדר had they not marked them in Adar? Ib. (ref. to ובלה, Ez. XXXIX, 15) מיכן שמצירנין ע"ג אבן קבועה from this we learn that the mark is put on a fixed stone; a. fr.—Part. pass. מְצַרּּכֶּרֶ , בְּצַרּבֶּרָ, f. מְצַרּבֶּרָ, מְצַרּבֶּרָ, מְצַרּבֶּרָ, יְבְצַרְּבָּר, על הינין, מְצוּהָירנית (מְצוּהָירנית ,מְצוּהָירנית ,מְצוּהָירנית . Ib.; Tosef. ib. I, 5 מצא אבן אחת מצ' וכ' if one found a single stone marked, although this ought not to be done (several stones surrounding the marked spot being required by law) &c.; M. Kat. 6a. Ib. 5b 'בצא שרה אחת מצ' וכ if one found a field marked, and knows not for what purpose; a. fr.-[Lev. R. s. 6 מצרונרן, v. מצרונרן, Trnsf. to distinguish, make prominent, adorn.-Part. pass. as ab. Gen. R. s. 85, v. מַהְרל. Sabb. 145b' מפנר מה. .מצ why are the scholars in Babylonia distinguished (in their dress)? Ber. 82 (ref. to שברר צרוד. Ps. LXXXVII, 2) שערים חמצ' בהלכה gates prominent for learned decisions. Sifré Deut. 43 (ref. to Jer. XXXI, 20) 'מצ' במצוח וכ distinguish yourselves by observing (in exile) religious laws (meant for Palestine), so that they be not new to you, when you return; a.fr.—[Cant. R. to VI, 4; Yalk. Num. 713, read: מצוררות, v. צור (v. מצוררות, v. מצוררות)

Hithpa: דְּצִבְּיֹרְן to distinguish, adorn one's self. Lam. R. to I, 19 (ref. to Jer. l. c.) משלרנר במצוח וכל adorn thyself with the religious observances by which Israel was distinguished (in Palestine), v. supra.

אַרֶּךְ, אַרְּרָבְּיר, same. B. Bath. אַרְירָן וכ', דּירָן אָרִירָן ה', v. מְצַרְתָּא. ווה מְצַיִּירָן וכ' but I want to mark the burial cave; a. e.

אַבְּיֹצְ I m. (v. next w.) basket (of palm leaves). Targ. Y. Deut. XXIII, 25 אָבָּק (ed. Vien. אָבָּקָּא).—Pl. צִיפָּאָ Ib. XXVI, 3 (Bxt. 'אַבָּ').—V. בּפָּא

אַרָּבְּן II m. (צָבַן) = h. אַבָּא II, [stinging] palm, stone-palm (of great endurance).—Pl. אַרפֿרן Targ. Y.I Num. XXXIV, אַרפֿר טור פֿרזלא זו. Targ. Am. IX, 2

בערנדן (ed. Lag. רנונדן, cler. error; ed. Wil. בעורדן; prob. to be read: הוצרן (בצ' דשורדן, B.Bath. 69b' תוצרן הוצרן הרצרן, הוצרן הוצרן, corr. acc.), v. הָאלָא. ע. הַאָּלְא, בין דערן, נער בין און אוניקן, בין אוניקן, בין אוניקן, בין אוניקן, בין אוניקן, א

סַנַבְרַאי .ע עָבַּיבָער, אַינַבָּבַרַיר, אָינַבָּבַרָאָד.

אַרָּבָּת, v. אַרַבָּת.

אברנוניים v. צרנוניים II.

אַרְנוֹקא m. (preced.; cmp. אסר a. derivatives) narrow prison. Targ. Jer. XXIX, 26 (ed. Wil. אָנוֹקא).

אָרַנּוֹרָא, אָרַנּוֹרָא, אַרּנּוֹרָא, אַרּנּוֹרָא. &c., v. sub יוֹפּוֹר.

ארכנינתא, v. צרכנינתא II.

ברבות I, אוביע f. (v. אַנְינָא I) basket. Lam. R. to I, 17 יצ לאָרוֹ ווי. מקל בי like one who had nothing but a staff and a basket (with which he made a living).

ערברר II f. (צְבָּה, v. צָּבָה II) callosity, callus (on the sole of the foot). Sabb. VI, 6, expl. ib. 65° בת ארעא a growth caused by the soil, v. אַרְעָא

אסתירא רצי בh. same. Keth. 93b אסתירא רצי (some ed. רצוי) a coin that may be used for putting on a callus.— אַיפָּרָתָא, v. אַיפְּרָתָא II.]

אָרָכָנָא , אַרְכָעָה, ע. sub יִצִּי, v. sub

ארבי, ביל I f.=h. אַנּהו III, cold. Targ.Y.II Gen. VIII, 22. Targ.Job VI, 16.—Lev. R. s. 16 ירתיר חדא כסו נצ' one more covering, and the cold is gone (not felt); Y. Snh. X, 29° [read:] יחיר כסורא חדא והדא צ' וכ' ; a. e.

אַרְבֶּה a. עַרְבָּה willow.– I m. (v. next w.; cmp. אַפְּצָפָּה a. עַרְבָּה willow.– Pl. אַרפָּר Kidd. 45° שׁרוּו ... רורור צ' וכ' were drinking wine under willows in Babylonia; [oth. opin., v. next w.]

พื่วรู้ II, or พื่อรู่, พื่อรู่ m. (กุฮร; emp. P. Sm. 3428

XDIX III, TDIX f. (v. preced.) flake of wool, hatchelled wool. Sabb. 50° יוצארן בפקוררן ובצ' may go out with lint or a flake of wool (on a wound; oth. opin. in Tosaf.: with a wig); Tosef. ib. V(VI), 2 ובצופא (ed. Zuck. רבציפר צמר). Tosef. Kil. V, 23 והציפה, v. והציפר, Sifra Sh'mini, ch. VII, Par. 6 יכול אף דכי you may think the same law applies to raw wool (as to a woven garment); Yalk. Lev. אור הצירעה (corr. acc.).—Pl. m. (of צוּהָ בָּעוֹה אַרָּרָ (בּרַה בּרַיבּה) עיפִרם (or בשעשאר). Y. B. Kam. IX, beg. 6^d כשעשאר יש when the thief changed the stolen wool by making flakes of it. Ib. 'מצרנר ... בלא צ' שמא יש צ' וכ' cleansing of wool is sometimes done without hatchelling it, but is hatchelling ever done without previous washing?-Esp. ציפר צמר Sabb. 48a; B. Bath. 19a ציפר צמר in shorn wool (before it is washed and hatchelled) or in hatchelled wool. Tosef. Sabb. l. c., v. supra. Yalk. Num. 732 אמר צמר בּצִפְּרן של צמר he stamped upon it (the fire), and quenched it with hatchelled wool; a. fr.

*ין אַרְבָּאַרְ m. pl. (v. צַּפְּרָא the sparkling morning lights. Y. Hag. II, beg. 77° (interpret עושה שהר עיפה , Am. IV, 13) ארלין צ' הוהו וכ' (he turns) the morning lights into voidness, darkness and obscurity.

צַפְּדִינָא v. צִיפְדִינָה, צִיפְדּוֹנְה.

ווו צִיפָּא, v. צִיפָּדוֹ ווו.

ארווים m. (רופע to rush, storm, v. P. Sm. 3431), שבי rashness of soul, recklessness. Targ. Ez.XXV, 15; XXXVI, 5 (h. text שאט).

אברידע, איפוּרירן, אירירן, אירירן,

אַרְפּוּלְאָ, בּיפּוּלָא, אַרְשָּׁ, north. Targ. Ex. XXVI, 20 (ed. Berl. 'פּיִא'). Targ. Is. XIV, 13 (ed. Wil. 'פּאַ); a. fr.—Yoma 32b (transl. Jer. XLVI, 20) (שנמרן קטולרן מצ') murderous peoples from the north &c. (see Targ.). Y. Taan. II, 65b top אָפּוּנְה עָרָא, v. אָפּוּנָה B. Bath. 25b לצ' רארעא לאַ' מאָרין וכ' Ms. M. (ed. 'אַרין וכ' בפּוּנה וויסי אַר מאָרין וכ' Ms. M. (ed. 'אַרין וכ' בפּוּנה וויסי אַר אַרין וכ') north of Palestine.

איפורא, איפורי, א. איפורה איפוריא, איפוריא. איפורה, איפוריא, איפורה. איפורה, א. חיפא.

עלפורן, צפר) אינ I m. pl. (צפר) whirling waters. M. Kat. 29a כצ׳ בפר רכ׳ דעס, v. פרטורר; [Rashi: like a knotted rope passing through a loop-hole in the mast); Lev. R. s. 4; Koh. R. to VI, 7, כציפורן, v. בציפורן.]

ים איפורים, ציפורים, v. יביפורים I, II.

עופורי) f. (ציפורי) of Sepphoris. Tosef. Maas. Sh. IV, 13 יבורית נוטל הרמנו צ' צ' וכ' II) if a man lends his neighbor a Tiberian Tressis, he must accept in return a Sepphorite Tressis, and vice versa.

אפורן. v. איפורן

ציפורנין m.(preced.art.) Sepphorite.—Pl. ציפורנין Y. Bicc. I, 63^d bot. ציפור מארן מברארן מן הצ' וכ' you must not offer first-fruits belonging to Sepphorites or to Beth Sheanites.

יאפי ער פור פא, v. sub איפורה.

*א־בּרוֹת f. (הַבְּּצִ; cmp. Syr. אַפּרוּתא, P. Sm. 3429) clearness, the liquid parts of honey cells. Sot 48b בים לות לובת בים the honey which comes from the inner portions of the cells (בּפּרִה צופרם בופרם honey which comes in a state of clearness.

ציפתא. ע. ציפרוא

אָפּי, עיפֿר, איפֿר, איפֿר, עיפֿר, v. sub ישָׁבּ

צַפְּדִינָא. v. צִיפרונה.

ציפור׳ v. sub ציפֿרָיא, ציפֿרָי.

ערכריך, Y. Sabb. XVII, beg. 16^{d} יד, read: הציפורין.

אָפַרָהָא, v. אָרַפַּרָהָא.

ነን ይገሄ f. name of a clean bird, tsipparti. Hull. 652.

Deut. XXXII, 9 יבשראב, II, matting, mat.—[Targ.Y.II]

Deut. XXXII, 9 יבשר Vien., read: אַרְבָּיבָּיבָּ,]—Sabb. 140^b

רבר יבי יבי יבי בא student at the school house should not sit down on new matting, because it ruins the garments. Ned. 50^a top יבי יבי ובי he lifted up the mat (on which he had been sitting), and said &c. Kidd. 12^b יב אווי a braid of myrtle twigs (worth less than a P'ruṭah). Gitt. 68^a שרו לירו ב' שלויה ב' שלויה (de. איבי שלויה ב' שלויה ב' שלויה משר a mat over it (the pit). Ib. איבורא 1 see a map that is thrown down.

ייביץ, אָניץ, v. אָניץ, אָניץ, אָניץ,

ערץ I to come forth; to glisten, bloom, v. צרץ.

לייע ch. same, 1) to stand forth, shine, bloom. Targ. Koh. XII, 5 יווארן Var. (for יווארן, v. אָפּצָיי, h. text פּצַיי, h. text יווארן; h. text שלף, h. text יווארן; h. text שלף, with for, search. Targ. Prov. II, 4 ed. Lag. (v. אַבַּאַ).

YII m. (b.h.; preced.) 1) something glistening, foil. Tanh. Vayetsé 12 (describing the Teraphim) ... מברארן 'וכותבין על צ' זהב וכ' they get a firstborn man and slaughter him ..., and write the name of a spirit of uncleanness on a golden plate, and put the plate under his tongue with sorcerous ceremonies &c.-Esp. the highpriest's front plate. Succ. 5ª בי דומה כמרן שם וכי the front plate was something like a gold foil &c.; Sabb. 63b. Zeb. 88b ... 'Z the plate procures forgiveness for sins committed by effrontery. Gen.R. s. 71 בוה צ' ובוה צ' ובוה לו this (the tribe of Levi) is the sheen (of the high priest's frontlet), and in that (the tribe of Judah) is the splendor (of the crown, Ps. CXXXII, 18); a. fr.—[Pl. ציצין. Tosef. Sot. III, 4 ed. Zuck. 'צלצול with fineries, v. צלצול [--2) blossom. Gen. R. s. 53 (ref. to Is. XL, 8) יבש . . . ונבל ציצו the flower of Abimelech was dried up, and his blossom faded (his procreative faculty was lost); Yalk. Is. 309. — Pl. צרצים, ערצרן. Sabb. 145^b (ref. to Is. XXVII, 6) אלר ... עושרן צ' this refers to the scholars in Babylonia who create blossoms and flowers for the Torah (revive learning); a.e.-3) filament, thread, thread-like shred, fringe. Ib. 1312 Ms. M., v. γιΣ.—Pl. as ab. Ib. 94^b; Tosef. ib. IX (X), 12 יב' וב' וב' וב' וב' הב' a nail, and shreds (of skin) the largest portions of which are severed from the body. Sabb. XIX, 6 'ב' המעכברן וכ' shreds of the corona which make the circumcision invalid. Y. ib. XIX, 17a; a. fr.—Tosef. Ab. Zar. V (VI), 2 (describing a scarab or dragon used as an emblem of idolatry, v. כל שהצ' רוצארן מצוארו (דְּרַקוֹן from whose neck fringes come forth; Y. ib. III, 42d top; Bab. ib. 43a.